

Domoijub

V Ljubljani, 3. februarja 1937

Leto 50 · Štev. 5

Vir vsega zla

Božji zakoni veljajo za vse življenje in za vse človekovo delovanje, tudi za gospodarsko življenje in delovanje. Bili so, ki so začeli učiti, da mora biti gospodarstvo **svobodno**, da za gospodarstvo ni ne Boga, ne božjih zapovedi. Vse je dopustno, vse dovoljeno, če je le za poeninka gospodarsko koristno. Gospodarska in osebna korist, to je največja zapoved; za božje zapovedi, za moralno in nje zahteve se v gospodarstvu ni treba brigati. Ta nauk je na žalost polagoma prevzel vse gospodarsko mišljenje večine ljudi in večine narodov. Obenem je ta nauk oznanjal tudi svobodo od državnih zakonov. Tudi država, je učil, se ne vtikal v gospodarstvo. Gospodarstvo ima svoje zakone, drugih ne pozna, ne božjih ne človeških. Vsak naj gospodari, kakor zna in more. Vsak naj razvija vse svoje moči in naj skuša druge prehiteti. V tej svobodni tekmi vseh se bodo uveljavile vse gospodarske sile, napredek bo večji in večji, a z napredkom bo rastlo tudi blagostanje.

Ta nauk se imenuje **gospodarski liberalizem**. Ta liberalizem je mislil, da bo človeštvo osrečil, v resnici pa je vprav on največ zakrivil vse to gorje, ki je prišlo na človeštvo.

Gospodarski liberalizem je z raznih drugih zmot svoje dobe prevzel tudi nauk, da ni izvirnega greha, ampak da je človek po naravi dober. A kako strašno se je motil! V človeku živi pohlep po uživanju, po moči, po imetu in bogastvu. Če tega pohlepa nič ne vežejo ne božji ne človeški zakoni, je naravno, da se bo razbradal in bo gnal človeka dalje in daje. Tako

se je tudi zgodilo. Res je pod gonom tega pohlepa in v medsebojni tekmi gospodarstvo silno napredovalo, nove iznajdbe in novi načini gospodarjenja so gnali ta napredek višje in višje. Toda v medsebojni tekmi so **zmagovali le močnejši, bolj prebrisani, bolj brezobzirni, bolj brezvestni; slabotnejši, bolj obzirni in bolj vestni** so pa zastajali in omagovali, dokler niso polnoma zastali in omagali. Gospodarski napredek močnejših je stri in uničil slabejše. Tako se je v divji tekmi, ki je nastala po načelih liberalizma, res začelo nekatemer kupičiti bogastvo, a drugi so propadali in propadli. Na eni strani nekaj neizmernih bogatinov, na drugi strani neizmerna množica siromakov. Tako je moralno priti brez Boga, brez božjih in socialnih zakonov pod gospodstvom samega človeškega pohlepa. Da bi opraviličili nasilje močnejših nad slabejšimi, si je sebični liberalizem izmisli poseben nauk o »pravu močnejšega«, kakor da bi bilo to na korist splošnosti.

Ta tekma se pa ni ustavila pri posameznikih, temveč je zajela tudi cele narode in države. Tudi države so začele krčevito med seboj gospodarsko tekmovati. Tudi nje je gnal pohlep v obupno borbo za premoč na gospodarskih trgih, za kolonije, za tuje zemlje, kjer bi dobivale surovin za industrijo in tržišče za svoje pridelke in izdelke. Ta borba skoraj nujno že zene narode in države v medsebojne spore in tudi vojake. Svetovna vojska je bila po velikem delu posledica gospodarske vojske med državami.

(Iz past. lista jugoslovanskih škofov.)

Kdor z mečem okoli hodi . . .

Pravijo, da je zgodovina učiteljica življenja. Pa se le prerado zgoditi, da nas zgodovina le tega uči, da se ljudje iz zgodovine ničesar ne nauči... Zadnje čase se dogaja v boljševiški Rusiji prav tisto, kar se je dogajalo pred približno 140. leti za časa velike revolucije na Francoskem. Kakor v Franciji, tako so tudi v Rusiji najhujši revolucionarji, ki imajo na vesti potoke po nedolžnem prelite krv, padli kot žrtve revolucije same.

Kdor še misli, da ima v Rusiji ljudstvo kako besed ali vpliv na vlado, se bridko moti. Niti vodilne osebnosti komunistične stranke ne odločajo v nobeni stvari. Rusija ima diktatorja, ja, kakoršnega naša doba ne pozna — Stalina. Da ruske kmečke in delavske množice z razmerami v rdečem raju niso zadovoljne, da si žele nazaj čase suženjstva, ki je vladalo pod carji, je znano povsod. Da pa je razkroj zašel tudi v vodstvo ruske sovjetske republike, so pokazali zadnji dogodki:

Minogo najodličnejših boljševikov, ki so bili glavni sodelavec velikega revolucionarja Lenina, je spoznalo, da samodrštvilo Stalinovo podi Rusijo v propast. Kovali so načrte, kako bi Stalina odstranili. Njihove poskuse je sovjetska policija odkrila in zadebla jih je močna roka diktatorjeva. Ze dvakrat je stal trop vodilnih boljševikov pred sodiščem. Prvič so jih odsodili na smrt petnajst, med njimi znana revolucionarna Zinovjeva in Kamenjeva. Pred par dnevi pa se je končal v Moskvi drugi proces, ki je zopet poslal trinajst boljševiških voditeljev pred puške.

Obožnica je očitala tem ljudem, da so se izneverili stranki in njeni vladci, da so vprizarjali atentate, hujskali delavstvo in se vezali s sovražniki Rusije. Obožnenci so vse priznali in naranost zahtevali strogo sodbo. Kdor pozna ruske ječe, ve, kaj taka priznanja pomenijo. Svet splošno sodi, da se je Stalin pod firmo veleizdaljskega procesa hotel iznebiti le neljubih tekmecev. Zanimivo je, da glavni obožnec v diu-

gem procesu, K. Radek, ni bil obsojen na smrt. Pravijo, da ta Jud preveč ve in da bi v slučaju njegove smrtne obsodbe Stalinovi sovražniki v inozemstvu spravili čudne reči na dan. Po veliki večini so bili vsi obsojeni — Judje.

Pravijo, da se bo v kratkem začel še en proces, v katerem bodo pomedli še z zadnjimi plivnimi ljudmi, ki bi utegnili biti Stalini nevarni. Potem bo za nekaj časa mir, dokler se ne bodo pojavili zopet drugi, ki bi radi ali oblasti ali pravice.

Tako je v boljševiškem raju. Ljudstvo pa trpi, gara in strada.

Navodila kmetom — dolžnikom

Obračun in nove obveznice po čl. 36 uredbe.

Uredba o likvidaciji kmetskih dolgov v čl. 36 določa, kako imajo kmetje poravnati svoje dolgove »ostalim upnikom«. Pod temi dogovori so mišljeni dolgorvi kmetov, nastali pred 20. apr. 1932, trgovcem za vzeto blago, obrtnikom za izvršeno delo, advokatom, zdravnikom, notarjem itd., za honorarje in račune, in pa raznim privatnim osebam, od katerih so si kmetje izposodili denar. Za vse te dolgove je predpisano, da se morajo dolžniške listine za te dolgove nadomestiti z novimi obveznicami dolžnikov. Ta zamena se opravi pred občinsko upravo, ki je pristojna za dolžnika. Upnik mora položiti na predpisani obrazcu (čl. 9, pravilnika o zameni dolžniških listin) obračun dolga. — Dogajajo se pa številni slučaji, da taki zasebni upniki zahtevajo od dolžnika kmeta plačilo obroka, ne da bi po predpisu pravilnika o zameni dolžniških listin napravili obračun dolga, ga predložili občini in potem z dolžnikom na občini ugotovili sporazumno višino dolga in višino letnega obroka, ki ga mora kmet plačevati za dolg skozi 12 let. Če dobijo kmetje take pozive, naj odgovorijo kratko, da zahtevajo od upnika poprej obračun na predpisani obrazcu (po pravilniku o zameni dolžniških listin). Po predložitvi obračuna se bodo z upnikom sporazumeli na občini, koliko znaša dolg z ozirom na določila čl. 36 uredbe in kolikšen letni obrok bodo zaprli plačevati.

Terjatve in dedovanja.

Terjatve, ki jih imajo bratje, sestre ali drugi napram prevzemniku posestva ali napram dediče, tudi če so te terjatve nastale pred 20. apr. 1932, ne spadajo pod določila uredbe o likvidaciji kmetskih dolgov. Zakonodajalec je smatral, da takšnega dolžnika napram njegovim najobjim sorodnikom, ki imajo terjatve za dedne odpavke, ni treba ščititi. Zato pa za te terjatve tudi ne velja določba o boljšem gmotnem položaju (čl. 36 odst. 2 uredbe), če bi prevzemnik

(Nadaljevanje na prihodnji strani spoda)

Kaj pa komunizem?

Poglejmo no se enkrat v ta blaženi boljeviški raj! Kaj vidimo? Fabrike, dimnike, mašine, ropot, dim. To je res: industrijo so močno dvignili. Če je bilo pa to v Rusiji v toliki meri potrebno in če je v tem res vsa sreča, to je pa drugo vprašanje. Rusija je bila poljedeljska dežela in se je lahko preživljala, če se je pametno gospodarilo. Da je industrija tudi potrebna, nihče ne taji. Toda industrija, fabrika, mašina, to je danes ruski bog, kateremu vse služi in streže, se klanja in žrtvuje. Človek je hlapac stroja. — Dalje vidimo milijone kmetov zemlje oropanih in tisoč valpetov, ki jim delo odkazujejo in nadzorujejo. Vidimo pa tudi krdele vojakov, ki hodijo po vaseh, rekvirirajo žito in druge pridelke, in če se kmetje branijo dati, kar so s trudem pridelali, pokajo, da se kadi, kmetje pa padajo pod kroglasti kakov snopje. Vidimo pa tudi kmete stati pred vrati in prodajalnami, kjer čakajo v vrstah, kdaj pridejo na vrsto, da po milosti dobe, kar jem samo po sebi gré. — Vidimo milijone otrok brez staršev, brez vzgoje in nadzorstva, zapuščenih, zanemarjenih, potepenih, zgubljenih, da se ti siromaški človeku morajo smiliti. Vidimo nešteto podtrih v zaprtih cerkvah. — Vidimo velikansko rusko armado, ki požre na leto 160 milijard dinarjev in z tem silijo druge države, da se morsko tako nesmiselnobroževati, kar zahteva in pozira spet milijarde ljudskega premoženja po drugih državah. — Kaj vidimo še? Vidimo lakoto v deželi, deželi, ki ima polja in pridelava žita kakor nobena druga v Evropi. Vidimo sestradanje ljudi, vidimo pomrje od lakote, — na milijone jih je v letih boljeviškega gospodarstva od lakote poginilo. — In kaj še vidimo? Vidimo ječe prenapolnjene, velikanske taborišča, v katerih tisoči stradajo in prezebajo. Vidimo Solovjecke otroke, kjer dobre poštene ljudi mučijo do skrajnosti, kjer siromaki žive v mrazu do 55 stopinj, zanemarjeni, v nesnagi in smradu, od mrtev razjedeni umirajo. Vidimo, vidimo kdove koliko, več ko milijon, morda dva milijona ljudi pomorjenih, postreljenih, ljudi, dobrih in poštenih, pokončnih samo zato, ker niso bili po volji brezdušnim samosilnikom. Končno vidimo v Kremlju sedeti kakor v skrivnostni oblik zavitega Stalina, ki kakor sam živ bog tam stoluje, ukazuje in daje strehati svoje — najboljše pristaše in prijatelje.

In vse to — ljudje božji, poslušajte in strmite! — vse to imenujemo boljeviški — raj, paradiž na zemlji! In stotisoč milijoni po svetu v slepi veri to ponavljajo. In hočejo, a tem raje osrečiti ves svet. Predznanost in nesramnost njihova je neskončna. Hudič je oče laži. Ta je svoje otroke dobro naučil lagati. Lažite, lažite, nekaj se bo že prijelo! In res se prime. Ljudje verjamajo največjo neumnost, najbolj

posvetva trdil, da je upnik, ki ima debit s. oj odpravek, v boljšem gmotnem položaju, nego on sam in o siromašnosti upnika (čl. 3 odst. 9), če upnik nima svoje imovine, niti drugih dohodkov za nujno vzdrževanje. — Pač pa more dolžnik ki ima plačati dedne odpravke pravico (po čl. 3 odst. 5 uredbe o likvidaciji kmetskih dolgov), da v roku enega leta, t. j. najkasneje do 25. sept. 1937 predlaga pri sodišču primerno zniranje dednih odpravkov dot in drugih plačil, ki jih ima izvršiti po prevzemni ali dedni pogodbji, ako je vrednost posvetva v času od prevzema padla za več kot 25 odstotkov v vrednosti.

očividno neresnico; če jim boš pa govoril resnico, te ne bodo poslušali.

Ne trdimo, da niso boljeviški storili prav nič dobrega. Toda sprito vsega gorja, kar so ga napravili, kako si le upajo svetu to deželo sužnosti predstavljati kakor nekako obljudljeno deželo!

Pa veste, kdo goni kolesa te boljeviške mašine? In kdo jo je pognal v tek? Tiisti nesrečni rod, ki dela zdražbe med vsemi narodi in piše njih kri. To so Judje, ta od Boga zvrženi rod. V vodstvu boljevišizma je ali je bilo malo pravih Rusov. Večinoma so tuji, prtipenci od drugod, s tuji, neruskimi, nemškimi imeni, ki so si jih dali potem porusiti. Te hudobe so zavojevale Rusijo in jo podjarmile, in zdaj držijo ves 160 milijonski ruski narod s puškami in kanoni v strahu, da se ganiti ne more in se ne otresti tega groznega jarma. Ti ubogi dobri ruski narod, kaj so napravili s teboj ti tuji — satanovi hlapci! Kako dolgo boš še ječal v tej sužnosti? Kako dolgo bomo še klicali in zdihovali: Odrešenik sveta, reši Rusijo?

Satanovi hlapci! Kaj pa drugega? Satan v človeški koži. Kar svet stoji, kaj takega še ni videl, kakor ga uganjajo ti. Bili je na svetu kriva vera, bili krivi bogovi, a vera je le bila in bogovi so bili in nihče se jih ni drznil dotakniti. Ti pa so se spravili nad Bogom samoga, ga taje — in ne le taje, naskakujejo ga, po-

Vsi, ki trpite na kurjih očesih

pridite, da Vam Jih s koreninico in brez bolečin odstranimo. Tako vam bo odleglo. Zopet boste prljivo razpoloženi za vsako delo. Sprejemte ure ob delavnikih od 7.30 do 18.30, ob nedeljah od 7.30 do 12. ure, v kopališču hotela Slon — Francoska ulica 8.

bijajo ga, s prestola bi ga radi vrgli in z nogami potepitali! Ti človeška reva, kaj si umiljuješ! Ti človeška kratka pamet, kam si se zaletel! Saj nazadnje le verujejo v Boga, četudi ga taje. Pomislite, kaj si so izmislili v svoji norosti! Judežu lškariju so spomenik postavili! To je ena njihovih največjih ostrostnosti. Ce verujejo v Judeža, verujejo tudi v Jezusa, v evangelij. Ker brez evangelija in brez Jezusa tudi Judeža ni. — Sploh, kakor moramo iz vsega sklepati, je njih sovraščvo do vere veliko večje kakor njih skrb za gmočno blagostanje. To je njih element življenja. Cerkev na celem podirati, zaradi vere ljudi zapirati in nečloveško mučiti, zaradi svete podobice svoje rojake streljati — kdo more to, ce ne sam živi satan? Castilci Judeža lškarjeta — Judeži sami, izdajalci, izvržek človeštvu!

In ti, ki imas še malo pameti in človeškega čuta, — se ne sramuješ te zločinske tolpe? Pričakuješ od nje rešitve človeštvu? Ali s revez s slepoto udarjen — ali pa si sam Judež!

Pri bolnem sv. očetu

»Slovenčev« urednik je obiskal belgrajškega nadškofa, msgr. dr. Josipa Ujčiča v njegovem stanovanju v Ljubljani baš ko se je vrnil iz Rima. Hotel je za svoje bralice zvedeti o vtiših, ki jih je Prevzvišeni dobil ob priliku svoje avdijence pri sv. očetu. Gospod nadškof je urednikovi želji ljubezni ustregel in povedal, da je njega samega nadvse prijetno presenetilo, da je bil sprejet pri sv. očetu, dasi je to zelo želel in je s tem namesto tudi v Rim odpotoval, hoteč dobiti kot novi škof od poglavarja Cerkve blagoslov za sebe in svojo školijo.

Klub težkih bolezni papež še vedno dela. Avdijence se seveda skoraj popolnoma izostale. Razen kardinala državnega tajnika papež redno ne sprejme nikogar. Zato je bila vsa njegova okolina zelo presenečena, ko je belgrajški nadškof dobil avdijenco, iz česar so sklepali, da sv. oče še na bolniški postelji posveča izredno pažljivo položaj cerkve v Jugoslaviji.

Nadškof Ujčič je bil sprejet v privatnem papeževem stanovanju, to je v III. nadstropju Vatikanske palače. V čisto preprosti zasebnega stanovanja sv. očeta je g. nadškofa sprejel osebni papežev tajnik. Razen njega je samo še postarni strežnik, ki je okrog bolnega papeža. Tu ni nič švicarskih gardistov, nič dvorjanov ali kakih drugih dostojanstvenikov.

Papeževa bolniška soba je precej velika, svetla, z enim visokim oknom, skozi katero je tedaj prijazno sijalo zimsko solnce. Visoki bolnik čez dan ne leži na postelji, ampak na divanu, tako da je napol leži, v zgornjem delu telesa podprt z blazinami, prav tako pa so tudi bolne noge dvignjene in podložene, da ne vise prosti navzdol. Nadškof Ujčič, ki je zadnjič videl sv. očeta v maju lanskega leta, je moral na žalost ugotoviti, da se sledovi bolezni kažejo tudi na papeževi zunanjosti. Bohnik je precej upadel v

obraz in mu je videti, da mnogo trpi. Prenaša pa svoje bolečine zelo voljno in vdano in se je izrazil, da vse, kar ima prestati, vendar ni nicesar v primeri s tem, kar je trpel Gospod.

Sprejel je g. nadškofa Ujčiča zelo dobrohotno in jako prijazno. Razveselil se je, ko mu je Prevzvišeni sporočil, da v Jugoslaviji molijo za njega in njegovo zdravje. Zivatno je odvral, da tudi on molí za Jugoslavijo, nakar se je jako zanimal za delo Katoliške akcije v naši državi in sploh za cerkvene razmere pri nas. Videlo se je, da je sv. Oče o vseh vprašanjih, ki se tičejo Cerkve in vere v naši državi, zelo podrobno in točno poučen. Beseda mu skoraj prav tako gladko teče, ko preje v zdravih letih, tako da je g. nadškof dobil vtiš, da neposredne nevarnosti za njegovo življenje zaenkrat ni.

O nadškof dr. Ujčič je pozneje dobil vtiš, da zaradi zelo redkobesednih obvestil o papeževi bolezni tudi v Rimu in celo v Vatikanu niso dosti bolje informirani o njegovem zdravstvenem stanju kot pri nas v Ljubljani. Kajti po avdijenci, ki so jo smatrali za izredno izjemo, so g. nadškofa vsi hiteli spraševati, kakšno je stanje visokega bolnika in kakšni so nadškofski osebni vtiši. Bili torej niso manj radovedni, kot kor »Slovenčev« urednik.

Katoliško časopisje mi je zelo pri srcu. Od tega časopisa pričakujem velikih stvari. (Pij XI.)

Kmetje!

Večja stanovska organizacija je
Kmečka zveza!

KAJ JE NOVEGA

DOMAČE NOVICE

d Sestdeset let je dopolnil vseučiliški profesor prelat dr. Matija Slavič v Ljubljani. Na mnoga leta!

d Banski svet je sklical k zasedanju ban dr. Natlačen za 15. februar.

d Starešinštvo Sokola kraljevine Jugoslavije v družbi s starostno češkoslovaškega sokolsvja je sprejel te dni predsednik vlade dr. Milan Stojadinovič. Kakor poroča časopisje, so slovenski odposlanci navajali neke ovire, na katere naletavajo pri svojem sokolskem delovanju. Češkoslovaški Sokol se lepo razvija včas temu, da ima poleg sebe še dva tekmeča. Kar je za češko državo dobro, tudi za Jugoslavijo ne more biti slabo. Zato naj se naš zakon o telesni vzgoji naroda čimprej približa češkemu, ki je bolj demokratičen in enakopraven, pa bo go-to na vse strani prav.

d Notranji dolg Jugoslavije je v začetku leta 1937 znašal 7089 milijonov din. Obresti za vsa ta posojila plačuje država v redu, kar tudi večino vračilnih obrokov.

d Tuji kapital v Jugoslaviji je udeležen pri naših delniških družbah tako-le: francoski 2963.1, angleški 827.2, Švicarski 675.6, USA 538.5, češkoslovaški 518.7, italijanski 444.1, avstrijski 297.1, belgijski 210.9, madžarski 183.9, švedski 107.8, holandski 78.9, nemški 54.9, skupaj 5181.3 milijonov dinarjev.

d Naše čebeljarje opozarjam, da se bo v bodoči znatno povečala poraba čebelnega voška, ki ga rabi tekstilna industrija, ker se ta še dalje bolj razširja.

d Mednarodnega sejma v italijanskem Milanu, ki bo od 12. do 27. aprila, se udeleži tudi Jugoslavija.

d Za izpopolnitve slovenskega vseučilišča se zavzema »Trgovski list«, ki piše med drugimi tudi to-le: Ljubljanska univerza je neločljivo zvezana z našim zedinjenjem. Ljubljanska univerza je vidni znak, da je bilo zedinjenje vsemu slovenskemu vrodu v korist. Ta znak mora biti čist in svetel, da bo za zgled še poznam rodovom. Ne more pa biti ne čist in ne svetel, če je ljubljanska univerza nedovršena, še manj pa, če je slabo opremljena. Ljubljanska univerza mora biti celo dejanje, ne pa položičarsko in zato treba, da je izvede to, kar zahtevajo akademiki in z njimi vsa slovenska javnost. Ce bi se kdaj pripetilo — in žalibog to ni izključeno — da bo kdo podvomil, če nam je zedinjenje res dalo to, kar smo pričakovali, potem mora biti lepo razvijajoča se in nemoteno delujoča ljubljanska univerza tisti opomin, ki takoj zatre vse takšne in podobne dvome.

d Nov pravilnik o zasebnih loterijah in tombolah ter drugih igrah na srečo je predpisal kmetijski minister. Prijemanje zasebnih loterij in tombol bo poslej še bolj omogočeno. Z mnogimi drugimi soglašamo, da se zaradi teh omejitev prodaja srečk razredne loterije ne bo dvignila.

d O živahnjejši gradbeni delavnosti poročajo tako iz Belgrada, ko iz Zagreba. V srednji Belgradu, t. j. od hotela »Londona« do Kalemegdans, bo zgrajenih v l. 1937 nad 20 velikih hit. Uprava trgovskega fondu zgradi na mestu, kjer je bila znana gostilna »Albanija«, osemnadstropno palačo. Na Terazijah se zgra-

dita dve šesteronadstropni palači. Poleg tega so zasebniki zaprosili še za 15 gradbenih dovoljenj v sredini Belgrada. Tudi iz Zagreba poročajo, da se razvija gradbena delavnost zelo ugodno. Kaj pa v Ljubljani?

d Na obe fronti. Del jugoslovanskega časopisa se zavzema za zmago španskih belih, drugi del pa za zmago rdečih. Banaški voli pa za to razliko kar nič ne porajajo, zakaj »romajo« na eno ali na drugo fronto...

d Številke govore. Na občnem zboru Zvezmedicincev kraljevine Jugoslavije v Zagrebu je spregovoril tudi zastopnik ljubljanske medicinske fakultete. V svetu je omenil, da je dobila v zadnjih 15 letih medicinska fakulteta v Belgradu 80.000.000 din, medicinska fakulteta v Zagrebu 40.000.000 din in medicinska fakulteta v Ljubljani 370.000 din.

d Izvoz lesa ostane svoboden. Ustanoviti so nameravali za izvoz lesa nadzorstveni urad, podoben onemu za izvoz živine. Na zadnji seji gospodarsko-finančnega odbora ministrov pa je bilo sklenjeno, da se vse to vprašanje odloži na nedoločen čas. Izvoz lesa bo zato še nadalje svoboden.

d Za 6 tovornih vagonov spisov. Justična palača v Ljubljani hrani velikansko število že prav starih sodnih aktov, ki vsebujejo marsikatero, mestoma napeto zgodbo ali pa pripovedujejo o hudih in velikih pravdah. Mnogi akti, ki tehtajo po več kilogramov, so shra-

njeni v velikih kleteh. Njih se že drži debela plast prahu. Po skupnem izkazu apelacijskega sodišča v Ljubljani je bilo lani zaznamovano: 1. pri 4 okrožnih sodiščih 15.697 novih aktov in 2. pri 39 okrajnih sodiščih 241.558 novih spisov, torej skupaj 257.255 novih aktov v 1 letu. Velikanska množina papirja. Če vzamemo, da tehta vsak spis najmanj 0.25 kg, predstavljajo ti sodni spisi lepo in impozantno težo 64.213.75 kg. Za prevoz tega papirja bi bilo pač potrebno najmanj 6 tovornih vagonov. In koliko duševnega dela je v teh spisih!

d 4 in pol milijona din za ceste okraja Maribora izkazuje proračun mariborskega okrajnega cestnega odbora.

d Za izpopolnitve naših primorskih pristanišč nameravajo najeti posojilo 65 milijonov dinarjev, ki bi ga vračali z dohodki od pristaniških pristožbin. Te so dale lani 7.640.000 din.

d Nove stojnice na ljubljanskem trgu. Z ozirom na vest pod zgornjim naslovom v zadnji številki našega lista smo obveščeni, da je g. Alojz Kovačič bil prvi, ki je že pred vsemi letom postavil tako stojnico na trgu. Od njega so dobili mere tudi drugi, med njimi g. Čutek, o katerem smo zadnjih poročali, da je bil prvi. Upamo, da je s tem pojasnilom poravnana ta velevažna zadeva...

d Silen vihar (košava) je divjal oni terek po Belgradu in okolici. Izračunali so, da s hitrostjo 90—100 km na uro. Vihar je odnašal s seboj vse, kar ni bilo čvrsto pritrjeno. Po rekah je košava poganjala led. Kmalu se je v Donavi in Savi nabralo, prav za prav nakopičilo toliko ledu, da je bila onemogočena plovba. Zaradi tega so rečne oblasti posiale najprej proti ustju Save in Donave remorker, da bi rezal pred seboj led in tako delal pot za druge vlačilce. Za njim je plul tank. Ker pa zaradi ledu krmari na tanku ni mogel tako hitro krmari, ga je led oklenil, da ni mogel več naprej. Remorker mu je šel na pomoč, pa so bile gore ledu močnejše. Zaradi tega so poklicali pomoč. Prišel je parnik, pa tudi ta ni opravil nič, sam je obtičal v ledu, ki je čimdalje bolj stiskal ladje. Zaradi tega je moral na pomoč spet drug parnik. Temu se je šele po velikanskih naporih posrečilo, da je razbil led okoli ostalih treh ladij in jih takoj rešil.

d Vlom v župnišče pred sodiščem. Cigan Silvester Huber je bil otočen zločinstva vloma in tatvine. V župnišče Sv. Trojice pri Moravčah je bilo 6. novembra ponoči vloniljeno. Obilen plen je padel vlonilcem v roke. Pobrali so najrazličnejše stvari, tako čevlje, revolver z naboji, riž, zimsko suknjo, povečevalno steklo itd., v skupni vrednosti okoli 2000 din. Ze obilca plena je kazala na to, da je pri vlomu sodelovala večja vlonilska družba. Po načinu vloma, ki je značilen za cigane, so so tako

50-tonica Eiffelovega stolpa v Parizu. Ta stolp je včasih veljal za osovo čudo sveta, ker je bil najvišja zgradba na svetu. Danes pa je po svoji velikosti že na tretjem mestu. Letos praznuje ta stolp svojo 50-letnico. Tehta 7.700 ton. Nanj je pripelezo doseglo že kakih 17 milijonov ljudi.

Pravilnik za „Domoljubove“ požarne podpore

I. Vsak Domoljubov naročnik, ki je v mesecu januarju poravnal celoletno naročnino za leto 1937, prejme od uprave »Domoljuba« podporo v znesku 1000 Din. ako mu v tem letu hiša, v kateri redno stanuje, pogori, da v nej ni mogoče več stanovati. Naročnikom, ki nima jo lastnega stanovanja, pa jim ob požaru pogori stanovanjska oprava, se povrne resnična škoda do 1000 Din.

II. Naročnik »Domoljuba« je oni, na čigar naslov list prihaja, oziroma kdor je vpisan pri poverjeniku, neglede na to, kdo je dal denar za naročbo lista.

III. Naročniki, ki prejemajo list pri poverjeniku, naj tam plačajo celoletno naročnino v zgoraj navedenem času in poskrbe, da bosta seznam naročnikov in naročnina pravočasno odposlana »Domoljubovi« upravi v Ljubljani.

IV. Naročnik-pogorec naj uaznani o požaru priloži potrdilo županstva in župnega urada, da mu je brez lastne krivde pogorela

stanovanjska hiša ali stanovanje, in da je — če prejema list pri poverjeniku, res pravočasno plačal celoletno naročnino za leto 1937.

V. Požarna podpora se ne izplača, četudi bi bili izpolnjeni vsi drugi pogoji:

1. pogorelcu-naročniku, ki je požar sam povzročil;

2. naročniku, ki mu pogore samo gospodarska poslopja: hlev, skedenj, svinjaki, stelnik, kočnica, kozolec itd.;

3. stanovanjskim podnajemnikom;

4. lastniku dveh ali več stanovanjskih hiš, ako mu pogori hiša, v kateri redno ne stanuje.

Če pogori hiša moža, čigar žena je naročena na »Domoljuba«, ali hiša oceta, čigar sin ali štiri prejema »Domoljuba«, pogorelec nima pravice do podpore.

Uprava »Domoljuba« se bo tega pravilnika točno držala in prožen neupravičence ne bo uvaževala.

skeplali, da so vložili v župnišče cigani. Orožniki so kmalu prijeli cigana Hubra, pri katerem so našli več iz tatvine v župnišču izviročajočih predmetov. Huber ni hotel izdati svojih pomagačev. Ciganska družba je bila tudi oborenata z noži. Pred sodniki je cigan priznal njeni očitano tatvino, zanikal pa je odločno, da bi imel kakre pomagače. Pravil je, da je moral župniku druge stvari odnesti kar drug uzmočiti. Huber je bil obsojen na 6 mesecev strošega zapora. Kazen je sprejel, bil je z sodbo popolnoma zadovoljen.

d Neverjetno, a resnično. Morda se že nikjer na svetu ni pripetil tak slučaj kakor v bosanski vasi Osovo. Kmetje vasi Osovo in okoliških naselij, ki tvorijo občino, so že leta 1931 izjavili, da nečelojo občinske uprave. Pri volitvah l. 1931 sploh niso hoteli nikogar kandidirati. Zato je takratni ban Helja Popovič skrpal kandidatno listo, ki je bila izvoljena, čeprav niti en volilec ni prišel na volišče. Izvoljeni odbor je na prvi seji sklenil, da se občina razpusti. Upravne oblasti so pa trdovratno vztrajale na stališču, da mora Osovo ostati občina in so leta 1934 prisilile Osovljane, da obnovi občino. Vrile so se ponovne volitve, pa tudi tokrat ni bilo nobenega volivca. Tedaj je banska uprava odredila, da se občina razdeli na dve sosednjih občin. Ker so pa pri volitvah v maju l. 1935 vsi občani glasovali za opozicijo, je tedanji notranji minister, prejšnji ban Velja Popovič ponovno ustanovil občino Osovo. Leta 1936 so bile razpisane nove občinske volitve. Tudi tokrat ni bilo mogoče sestaviti kandidatne liste. Sedaj so spet bile razpisane občinske volitve, pa so Osovljani spet sklenili, da ne gredo voliti. Upravnim oblastem so poslali spomenico, v kateri pravijo, da ne žele niti ne morejo vzdrževati občine. Upravne oblasti so nato občino spet razpustile.

d Za tiste, ki imajo vžigalnike. Finančni minister dr. Dušan Letica je predpisal pravilnik o umeđnih vžigalnikih, po katerem ima Uprava državnih monopolov izključno pravico izdelovati, uvažati in prodajati te vžigalnike in njih rezervne dele, kakor tudi kresilne kamenčke za vžigalnike. Zasebniki imajo to pravico samo po odobrenju in v nadzorstvu Uprave državnih monopolov. Vžigalniki in kamen-

čki so podvzeti monopolski taksi, ki znaša za vžigalnike iz bodisi katerekoli kovine in v katerikoli izdelavi 100 din na leto, za kresilne kamenčke na vsak komad po 10 par do teže 40 gramov, preko te teže pa za vsakih nadaljnjih 40 gramov zopet 10 par. Takse so oproščeni vžigalnikom za posebne rudarske varnostne svetilke, kakor tudi rezervni deli vžigalnikov sploh. Pravico za uvoz umeđnih vžigalnikov in rezervnih delov ima izključno podjetje, oziroma trgovine, ki so pooblaščene za prodajo iz dragocenih kovin. Inozemski potniki, ki pridejo začasno v našo državo, lahko prineso s seboj za osebno uporabo po en vžigalnik in en kamenček, istotako pa tudi Jugoslovani, ki se vračajo iz inozemstva, toda samo pod pogojem, da to prijavijo v roku 15 dni radi žigosanja in plačanja takse.

d Dragocena skrinjica. Čevljarski pomočnik Konrad Hici v Mariboru se je v svojem prostem času pečal z rezbarstvom ter je začel pred 8 meseci z izdelavo lesene skrinjice. Sedaj jo je skončal. Delo je res nenavadno in dragocene. Skrinjica je iz orehovine, ima pa vložke iz javorja, mahagonija in raznih drugih dragih lesnih vrst. Iz vložkov je sestavljena slika našega pokojnega kralja Aleksandra I., napis, okraski, vse pa je tako točno in lepo izvršeno, da predstavlja skrinjico po mnemu strokovnjakov veliko dragocenost. G. Hici bo skrinjico poklonil kraljici Mariji.

d Lepa »narodna zaščita«. Preiskava o delu zagrebške narodne zaščite je bila te dni zaključena in je policija dognala le to, da je

zagrebška železniška direkcija vsako leto dala tej organizaciji po 6000 brezplačnih železniških kart, da katerih pa niti tretjina ni bila porabljena v prave namene. Policija je trikrat kaže, že izročila sodišču, dočim banska uprava pregleduje poslovanje društva sploh. Tudi pri tem pričakujejo zanimivih odkritij, zlasti zaradi širokopoteznega življenja tajnika društva, ki je imel mesečne plače 1500 din, svoje stanovanje pa je imel urejeno tako razkošno, da za to njegova majhna plača sploh ne more zadostovati.

d Vagon petroleja iztekel. Na koroškem kolodvoru v Mariboru se je pripetila 30. januarja pri premikanju vlakov nesreča, ki sicer ni zahtevala človeških žrtev, je pa povzročila veliko škodo. Do nesreče je prišlo na sledeti način: Na petem tiru se je nahajjal nabiralni vlak, ki je privozil iz Ruš. V istem času pa je zapeljal premikalni vlak iz petega tira čez kremico, pred katero je stal nabiralni vlak, na četrti tir, obstal pa je deloma na petem in deloma na četrtem tiru. Premikalni vlak je vodil strojevodja Josip Simit, nabiralnega pa strojevodja Andreja Savić. Oba sta začela istočasno voziti, premikalni naprej proti glavnemu kolodvoru, nabiralni pa nazaj. Ta je zapeljal čez ločnico v vilice ter zadel v mimo vozeči premikalni vlak. Osem vagonov premikalnega vlaka je bilo pri tem od strani poškodovanih, polomila so se vrata, stene in slično. Pri premikalnem vlaku je službeni voz popolnoma zdrobilo, drugi vagon — cisterna petroleja — pa se je prevrnih in je skoraj ves petrol, ki ga je bilo 15.000 kg, iztekel. V drugih poškodovanih vagonih je bil natovorjen karbid in umetni gnoj iz tvornice za dušik v Rušah. Vzrok nesreče ni ugotovljen.

d Minister dr. Krek o komunistični akciji. Dne 30. januarja je minister dr. Krek namesto notranjega ministra dr. Koroča podal poročilo o proračunu notranjega ministrstva. Ob tej priliki je g. minister povedal tudi tole: Kar se tiče komunistične akcije, je treba nglasiti, da tudi v preteklem letu ni izstala. Komunistična akcija je skušala delovati pri nas v širšem obsegu. Izjavila je iz inozemstva, kjer so se pripravljali delovni nečrti s posebnim ozirom na posebne razmere v državah, v katerih so se imeli izpeljati. Te akcije so organizati oblasti doslej pravočasno izsledili in jim je uspel v letu 1936 odkriti in onemogočiti nekaj večjih komunističnih organizacij. Iz do sedanjega delovanja komunistične stranke je treba sklepati, da izvaja komunistična stranka široko zamišljeno in zasnovenja akcijo, ter da bo kljub izvršenim odkritijem nadaljevala z ustavljanjem teh organizacij. Krinka navidezno zakonitega dela, ki si jo pri tem nadeva, ne pomeni, da bi se bili komunisti odrekli svojim revolucionarnim smerem in svrham, nego ima služiti samo kot sredstvo, s katerim naj

„Domoljuba“ v vsako hišo!

Naša tekma je bila 3. februarja končana. Ker zadnje dni priglasi že zelo številno prihajo, bomo mogli končni uspeh in nagradene župnije objaviti še v naši prihodnji številki dne 10. februarja 1937.

Za danes rečemo le to, da smo lahko z uspehom tekme popolnoma zadovoljni in da so vse naše organizacije, katere so se zavedale velikega pomena našega tiska, naredile več kot svojo dolžnost.

Uspehi, ki smo jih dosegli, morajo biti podbudi za novo delo. Delo za naš tisk ne smete prenehati nikdar. Ko bomo dosegli prvo stopnjo, to je, da bomo spravili naš teden v sleheno slovensko katoliško hišo, bomo šli z navdušenjem na novo delo, ki bo kronano takrat, ko bomo katoliški dnevnik spravili v vsako slovensko hišo.

Ak ste že poravnali naročnino?

bi se omogočilo ojačanje njihove delavnosti. Prav zaradi teh okoliščin morajo organi oblasti komunistično dejanje prepovedati: v sleherni borbeni obliku, ker dosedanja izkušnja kažejo, da oni vselej prilagodijo te oblike potrebam danega položaja in trenutka. — Podpišemo z obema rokama in pričakujemo odločnih dejanj zlasti v vzhodnem delu ljubljanske okolice.

d Seja Zveza gasilcev Jugoslavije je bila te dni v Belgradu. Na seji se je med drugimi zadevami razpravljalo tudi o pritožbah bivših članov osrednjega odbora Gasilske zajednice v Ljubljani, ki so bili meseca novembra preteklega leta razrešeni. Starešinstvo Gasilske zveze kraljevine Jugoslavije je vse pritožbe zavrnilo, ker so bile po zakonu neutemeljene. Isto tako je starešinstvo Gasilske zveze kraljevine Jugoslavije razpravljalo tudi o pritožbah nekaterih članov bivše župne uprave v Kamniku, ki so tudi vložili pritožbo. Tudi te pritožbe je starešinstvo Gasilske zveze v celoti zavrnilo. Člani starešinstva dr. Dušan Kastel, Stanko Žagar in Franc Snoj so bili nato sprejeti pri ministru za telesno vzgojo naroda dr. Rogiču, kateremu so poročali o tekočih posilih in potrebah gasilstva.

d Kuščraji z dvema repoma. Gospodarstveniki in znanstveniki se v zadnjem času zelo zanimajo za otok Brusnik, na katerem so odkrili posebne vrste kuščarjev, ki imajo dva repa. Gospodarstvenike pa zanimajo skladi diabaza, ki pokrivajo večji del otočka. Sicer so zgornje plasti že tako pomešane z drugimi kameninami, da niso porabne, vendar pa so notranji skladi čisti. Pripravljajo se načrti, da bi začeli diabaz izrabljati, kajti v postev prihaja za ceste, ki so zgrajene na betonski podlagi. Pridobivanje diabaza bi veliko počnilo stroške za nabavljanje cestnega materiala.

d Na dosmrtno ječo je bil obsojen pred sodiščem v Mariboru Karl Adler, ki je na zverinski način oropal in umoril pismenočo Žunka. Obtoženec se je sicer skušal opravičiti ter je slovensko zatrjeval, da je Sokol ter da je samo žrtve — politike. Vendar sodnikov ni mogel prepričati o svoji nekrivdi in bo moral delati za strašno dejanje dolgoletno pokoro.

d Nakup zdravega krompirjevega semena. Zaradi dejstva in bolezni je bil pridelek krompirja v dravski banovini slab. Zato je kmetijski minister dovolil dravski banovini kredit v znesku 20.000 din za nakup zdravega krompirjevega semena. Seme bodo dajali na posodo ali po znizani ceni kmetovalcem. Dohodek iz prodaje krompirja po znizani ceni bo pripadel banovinskemu semenskemu skladu.

d Tudi Cerkev pomaga pobijati brezposelnost. V letošnjem letu bodo v Mariboru zateli graditi veliko in sodobno urejeno bogoslovno učilišče za lavantinsko škofijo. Knezokoliški ordinariat lavantinske škofije bo razpisal za 15. marec licitacijo za težake, zidarske,

Skrivnost Radiona.

**Samo Radion vsebuje dobro
Schichtovo milo in je zato tako
blag in izdaten.**

Samo

Šchichtov RADION

VSEBUJE SCHICHTOVO MILO

betonska, železobetonska, tesarska in krovská dela za novo bogoslovno učilišče. Vsa ta dela so preračunana na 4,612.000 din in se prirejajo v lavantinski škofiji za kritje gradbenih stroškov uspele nabiralne akcije. Za isti dan bodo razpisana tudi vsa kleparska dela, ki so preračunana na 274.000 din. Skupni stroški gradbenih del, ki bodo prišli na licitacijo 15. marca, znašajo torej 5 milijonov dinarjev.

d Tudi pri nas bi lahko napravili nekaj podobnega. Za razširjenje zagrebškega vseučilišča se bore Hrvatje. Pravijo, da je nujno potrebno razširiti tehnično fakulteto. Glavno vprašanje, vprašanje denarja, so rešili sami. Osrednji urad za zavarovanje delavcev je ob-

ljubil posojilo 12 milijonov dinarjev, če prosvetno ministrstvo prevzame plačevanje obrokov. V tej smeri je v Belgradu na merodajnih mestih že posredoval rektor zagrebškega vseučilišča dr. Honzl.

d V Dravi je zlato. Zlato nabirajo v Dravi okoli Virovitice in Koprivnice. Nad 150 kmetrov izpira tam dragoceno kovino. Vendar pa opravljajo to delo tako preprosto, da ostane veliko zlata neizkoristenega. Posebno Mura prinaša s seboj mnogo med pesek pomešanega zlata. Za izpiranje pa so se sedaj začeli zanimati Angleži, ki so lastniku izpirališč ponudili moderne stroje za izpiranje in zraven denar, da se bo podjetje izplačalo.

d Vagon v plamenih. Med potniki, ki so se te dni vozili z osebnimi vlakom iz Celja proti Mariboru, je vzbudil med postajama Poljčane in Slov. Bistrica veliko pozornost goreči vagon, ki je bil priklopjen tranzitnemu tovorinemu vlaku, ki vozi iz Italije na Češko. Velik 15-tonski vagon je bil v Trstu natovoren s surovo juto, ki je bila namenjena za neko tekstilno tovarno na Češkem. Iz neznanega razloga se je med vožnjo juta vnela. To so opazili železniški uslužbenci v Poljčanah, nakar so vagon odklopili in odprli vrata. V tem trenutku je iz njega švignil plamen. Pričeli so takoj z gašenjem, vendar je bil v-s trud zman. Ogenj je uničil ves tovor, 15.000 kg jute in lesene dela vagona. Škoda na sami juti znaša 150.000 din.

Važne izjave proti komunistom

Proti komunizmu so se poleg sv. stolice in za njo katoliški škole raznih držav izrazili v zadnjem času tudi zastopniki raznih držav. Znamo je tozadevna odločna izjava jugoslovenskega notranjega ministra dr. Koroša, ki so jo podvrgle kritiki na svojih »samokulturnih« sestankih nekatere marksistične »Vzajemnosti«. Nedavno sta se sestala v Rimu g. Mussolini in pruski ministrski predsednik Göring. Poleg drugih važnih vprašanj sta sklenila tesen sporazum glede borbe proti boljševiški nevarnosti. Oba državnika sta se domenila, da pod nobe-

nim pogojem ne dopustita, da bi dobila Spanija boljševiško vlado. Obe velesili sta se odločili, da bosta zavrljali nadaljnji razvoj španskega komunizma. Dne 19. januarja je govoril na parlamentarnem zasedanju v Londonu angleški zunanjji minister Eden, ki je izjavil z vso jasnostjo in odločnostjo, da Anglija ne bo nikoli dopustila, da bi demokratske države postale žarišče komunizma in njegove propagande. Pričelo teh izjav je pač nujno, da tudi naše marksistično-komunistične hujšače in nergače srca pamet, dokler je še čas.

znatna škoda pa je tudi na vagonu. V zadnjih letih se je že parkrat dogodilo, da so bili na enak način uničeni tovori surove jute.

d Pomlajevanje pred sodiščem. Novosadsko sodišče še ni končalo znano zadevo pomlajevanja, ki sta v njo zapletena dva zdravnika dr. Uzelac in dr. Kolesnikov. Pomladila sta nekega starega bogatega Belgrajčana in pri tem porabila 20 letnega delavca. Oba zdravnika se zagovarjata, da sta s tem svojim poskušom naredila le znanstveni poskus, ne pa kakšen dober posel. Sodišče bo zaradi tega najbrž poslalo vse spise glavnemu zdravstvenemu svetu, da se ta izreč strokovno o značaju poskusa teh dveh zdravnikov. Javnost pa ne šteje ta poskus za znanstven, pač pa pravi, da je bila operacija izvršena le zaradi dobrega zaslužka. To pomeni, da je takša operacija nedopustna tako s pravne strani, kakor tudi s socialne strani. To je izkorisčanje gospodarsko slabejših v korist gospodarsko močnejših. Zraven pa sta zdravnika za ta namen porabila brezposelnega delavca, kateremu ni bilo takrat niti 20 let. V javnosti prevljuje prepričanje, da bo sodišče izreklo nad zdravnikoma težje kazni.

Dr. Šarec - Radovljica

od 1. februarja dalje zopet redno ordinira.

d Silen mraz je zavladal pretekli teden po vsej državi in po nekaterih krajih je padlo mnogo snega. Tako n. pr. poročajo iz Zaječarja, da je na progi Zaječar-Paračin pri Obrađovi stolici občital zaradi velikih snežnih zametov na odprtji progi potniški vlak. Zeleznička uprava je takoj poslala pomožno kompozicijo, da bi rešila zasneženi vlak iz snežnih zametov, toda tudi ta je obtičala v snegu. Ista usoda je doletela tudi več vlakov na področju subotičkega žel. ravnateljstva. Zaradi silnega mraza, ki je zavladal pred nekaj dnevi v teh krajih, je obtičalo v ledu tudi več ladij Rečne plovbe. Nekoliko ladij so z največjo težavo rešili iz ledeni spon.

d Žejni Ljubljanci. Kar 6,805.075 milijonov litrov raznih vrst alkohola je steklo preteklo leto skozi grlo žejnih Ljubljancov. Tako je prišlo lani na vsakega Ljubljancana v Velenj: 1.111,80 litrov alkohola. Seveda največ

vina, in sicer 3 milijone in pol, v denarju izraženo pa 42 milijonov dinarjev. Takoj za vino pride žganje, katerega je bilo popitega 1 milijon tristo tisoč litrov. Piva pa so se Ljubljanci kar odvadili. Popili so ga komaj 678.027 litrov. Stevilka pa postane še bolj zanimiva, če napišemo, da so Ljubljanci leta 1913., takrat ko je bila Ljubljana skoro za polovico manjša, popili kar 2 milijona in pol litrov piva. Lansko leto bi lahko imenovali bolj suho leto. d 170 milijonov stebel tobaka so preteklo leto posadili v Hercegovini. Pridelka je bilo za 470 vagonov.

d Najstarejša ženska v Jugoslaviji je vsekakor Jovanka Pravica, ki je starca nič manj kakor 117 let. Doma je iz Zagradinje blizu Trebinja v Hercegovini. Jovanka ne ve leta, kdaj se je rodila, pač pa ve povedati, da sedem let pozneje, ko je Napoleon udaril na Moskvo. Omožila pa se je tistega leta, ko je cesar Franc Jožef stopil na avstrijski prestol. Danes ima ogromno vnučkov in pravnukov. Vse življenje pa na svojo prahrano ni polagala nobene posebne pažnje, jedla je vse, kar je imela na razpolago. Izogibala se ni ne mesa, ne vina. Največ pa je pojedila zelja, žgancev in mleka. Kljub svojim visokim letom ima izredno dober vid in zna še nit vtakniti v Šivanko.

d Drago romanje. Iz Sarajeva je pred par dnevi odpotovala večja skupina muslimanskih romarjev, ki so šli v Mekko in Medino. Potovanje je organizirala tamkajšnja podružnica »Putnika«. Romarji — hadžije — bodo ostali v Mekki do velikega posta kurban bajram, ki pada letos v čas od 21. do 24. februarja. Potovanje je dragoo in stane 20 tisoč dinarjev.

d Nočeta v Španiji. V bližini Fale je dohitela orožniška patrulja dva mlada tujca, ki sta prišla od Remšnika v smeri proti Selinci. Orožniški so ju ustavili, pa sta jim priznala, da sta skrivaj pršila čez mejo pri Kapli in da sta namenjena v Maribor. Semkaj sta tudi dospela v spremstvu varnostnih organov, pri zasišjanju pa sta na obmejni policiji priporočovala zanimalno zgodbo. Pišeta se Messner Andre, star 23 let in Kissner Ivan, star 23 let. Prvi je iz Beusheima, drugi pa iz okraja Recklingshausen. Pobegnila sta lani 13. oktobra, ko sta bila vpoklicana k vojakom na odslužitev kadrskega roka. Pravita, da sta bežala iz strahu, da ju pošlejo z drugimi tovarši vred na pomoč ge-

Slovesno ustoličenje amer. predsednika Roosevelta.

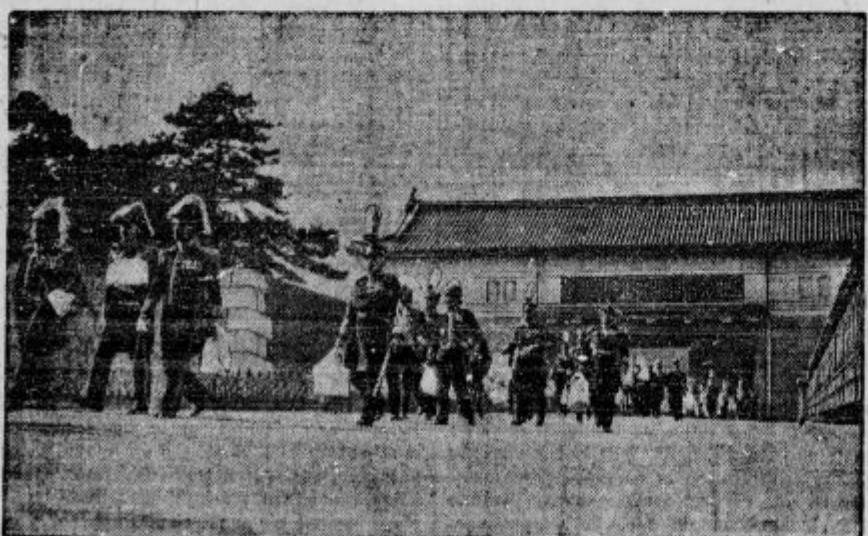
neralu Francu v Španijo. Ko sta bila vpoklicana k vojakom, so odhajali iz Nemčije večji vojaški transporti. Oblasti so izjavljale, da gredo vojaki na velike vaje, od katerih pa jih še se daj ni nazaj. Nemško prebivalstvo je prepričano, da se vršijo te »vežbe« v Španiji pod vodstvom generala Francu. Njima takšno »vežbo« ni ugašalo, pa sta jo raje potegnila čez mejo, najprej na Češkoslovaško, od tam pa v Avstrijo in najprej v Jugoslavijo. Eno izmed prvih njunih vprašanj pri zasišjanju je bilo, če ju nameravajo naši izročiti Nemcem. Ko sta dobila zagotovilo, da ju ne bodo izročili, sta z oba vidno oddahnila. Kazni proti vojnim beguncem so namreč v Nemčiji silno stroge.

d Kravato maččevanje. Hudo se je maččeval nad ugrabiteljem svoje sestre Albanec Bajram Radži. Bajram Rogovič je ukral sestro Gjulo. Ko sta se obavda znašla pred kerijaskim sodiščem v Banjaluki, je hotel Radži potegniti nož in umoriti ugrabitelja. Ker so mu pa to prisotni preprečili, je Radži sklenil poiskati ugodno priliko kje drugie. Komaj pa je odšel iz poslopja, že je srečal iskanega. Potegnil je dolg handžar in z njim 17 krat usekal Rogoviča, ki je obležal na mestu mrtve. Radži je pred leti pobegnil s svojo materjo in sestro iz Albanije, ker je tamkaj iz osvete rabil nekega človeka in ga je sodišče odsodilo na petnajst let ječe. Zaradi svojega zločina, ki ga je zagrešil v Banjaluki, pa ga je sodišče odsodilo na dvajset let ječe.

IZ DOMACE POLITIKE

d Redno zasedanje narodne skupščine v Belgradu se je začelo dne 1. februarja.

d Zasluga sedanje dr. Stojadinovičeve vlad je, da je bil dosežen tako hitro z Bolgari tako dolgo zaželeni in tako težko pričakovani prijateljski in bratski sporazum. V tem smislu piše vse pošteno domače pa tudi inozemski časopisje. Te dni pa je priredila neka Jugoslov-bolgarska liga v Ljubljani manifestacijo, ki naj bi ji bil namen veselje in zahvala na doseženem bratskem sporazumu. Pa glej, glavna govornika, pristaša v zadnjih zdihih se nahajači Jugoslov. nac. stranke, nista našla za umešeno, da bi se vsaj z besedico spomnila sedanje vlade, čeprav je bil namen manifestacije vsi-

Pri japanskem cesarju so bili za novo leto sprejeti in pogoščeni pri slavnostnem obedu japonski uradniki in dostojanstveniki. Po obedu je vsakdo dobil od cesarja dar za domov, ki ga je odnesel po stari japonski navadi za vesanega v bel prtlj.

naroden in so bila vabljena tudi naša društva in predstavniki sedanjih oblasti. Rečemo sumo to: Naj si vendar naši ljudje enkrat za vselej zapomnijo, da je s slovensko liberalno društvu tudi pri vesnarodnih manifestacijah skupen nastop nemogoč.

d »Slovenska beseda« je ime časopisu, ki je te dni na novo izšel v Ljubljani. Uvodnik mu je napisal bivši ban dr. Dinko Puc. »Slovenski besedi« je postal pozdrav starci Aca Stanojević iz srbskega Knaževca, kar daje človeku misli, da se bo »Slovenska beseda« naslanjala na stari odbor bivše radikalne stranke, ki svojega mnenja o Slovencih ni izpremenil. Zadnje občinske volitve so pokazale, da stari radikali nimajo v Jugoslaviji skoraj nikogar za seboj in se so torej dr. Puc in tovarši znašli v ne posebno zavidljivi družbi.

d V petih občinah dunavske banovine so bile pred kratkim ponovne občinske volitve. V štirih občinah je z ogromno večino zmagača Jug. rad. zajednica, v eni pa lista združene opozicije.

d Še ene volitve. V občini Klašnice v banjaluškem okraju v Bosni so bile te dni naknadne občinske volitve. Glasovalo je 78 odstotkov vpisanih volilcev, in sicer za Jug. rad. zajednico 687, za listo združene opozicije pa 501 volilcev.

d Pri volitvah obratnih zaupnikov predilniških delavcev v Litiji je dobila Zveza združenih delavcev 5 zaupniških mest, rdečkarji pa samo tri, zadnjega z ostankom.

d Oba bi bila rada poslanca. Zaradi poslanskega mandata se tožita pred sodiščem v Vrliku pri Šibeniku inženir Golubović iz Belgrada in poslanec za okraj Sinj, prota Peter Stajisavljević. Golubović toži poslanca, da ga je ob priliki potemajskih volitev opetnajstil za mandat, ker sta se bila dogovorila, da bo izvoljen sicer prota, a da bo takoj po izvolitvi odstopil in mandat prepustil svojemu namestniku Goluboviću. Prota je namreč dejal, da je sinjski okraj tako reyen in obubožan, da mu je potrebna pomoč. To bi pa mogel izposlovati človek, ki ima v Belgradu dobre zvezne. Zato je prota našel Golubovića in kmalu je bila kupčina gotova. Ko so pa volitve minile, pa prota ni hotel ničesar narediti, kar se je bil pismeno obvezal. Golubović je šel iskat pomoči na sodišče in toži protu, da mu mora povrniti 42 jurjev denarja, katerega je bil Golubović potrošil pri agitaciji. Ko pa je vložil dokumente in spi-

Stroj je razmesaril preddelavca

Dne 28. januarja se je pripetila v obratu Splošne stavbne družbe na Teznu strahovita nesreča, ki je zahtevala življenje pridnega delavca. Nesreča se je pripetila pri stroju za valjanje plutevine, pri katerem so zaposleni štirje delavci, vodil jih je pa preddelavec Ivan Tikvič. Bil je eden najboljših delavcev v podjetju ter je služboval v tovarni že nad 12 let. Star je bil sedaj že 50 let, stanoval pa je na Teznu v Krekovici ulici št. 18 z ženo in 18letnim sinom. Tikvič se je dopoldne okrog pol 11 grel pri peči, medtem ko je njegova skupina pripravljala stroj za pogon. Ko so bile priprave končane, je dal Tikvič delavcu povelje, da spravi stroj zopet v pogon, med tem časom pa je stopil od peči inimo stroja na svoje mesto. Stroj za valjanje plutevine obstaja iz treh valjarjev, iz vsakega valjarja pa moli podaljšana os. Ko je šel Tikvič inimo stroja, ga je nenadoma zagrabil ta podaljšek osi za obleko. Tikvič je namreč imel na

Strašna poplava v Ameriki

V Združenih ameriških državah so imeli nedavno silno ostro zimo ter je zapadlo snega za več metrov. Potem pa je nenadoma pritisnil jug z deževjem in nastale so poplave, ki so zajele ogromne pokrajine. Najbolj prizadete so dežele okrog reke Ohio, ki je narastila za 23 m nad običajno višino ter zalila pokrajino, veliko kot sta dve Jugoslaviji. Vse to ogromno področje je sedaj pod vodo. Ljudje zapaščajo v strašnem begu svoje domove, da si rešijo gołoživljenje. Ogromna mesta so preplavljena, na tisoče ljudi je iz njih zbežalo, drugi pa se stiskajo v višjih nadstropjih hiš, dočim se vrši ves promet samo s čolni. Nad pol milijona ljudi je brez strehe in brez sredstev za življenje, več sto pa jih je utonilo. Najbolj strahotno nesrečo je povzročila povodenj v mestu Cincinnati. Vajočje narastle reke je odtrgalo ogromne rezervoare bencina pri čistilnicah družbe Standard Oil Comp. V teh trakih je bilo okoli 500 milijonov litrov bencina. Reka jih je odnesla s seboj, pri Cintinatiju pa so zadeli ob električno napajajo visoke napetosti. Nastala je eksplozija, en tank za drugim se je s strašnim pokom raz-

letel, goreči bencin pa se je razlil po površini reke ter gorel z visokimi plameni. Kakih 6 km širine in več kilometrov dolžine je zavzela na površju reke ognjena ploskev ter se pomikala proti mestu. Začala je več tovarn in cele ulice, nihče pa ni mogel pomagati in gasiti, ker je bil vsak dostop k gorečim predelom mesta nemogoč. Poleg povodnji so začele v ogroženih državah razsajati tudi naležljive bolezni in glad. Pojavile so se tudi roparske tolpe, ki v čolnih vdijo v izpraznjena stanovanja ter odnašajo vse, kar imajo k vrednost. Zaradi tega so oblasti odredile izjemno stanje, na tisoče vojakov in stražnikov je poslanih v poplavljene kraje in proti roparjem se izvaja kar kratka sodba. Na mestu jih postreljo. Po vsej Ameriki se organizira pomočna akcija, ki ji načeljuje sam predsednik Roosevelt. Pravijo, da je to največja nesreča, kar jih pomnijo v sedanji zgodovini. — Casopisje poroča, da je pričela zadnje dni voda upadati. Vendar so posledice povodnji strašne: okrog 100.000 ljudi je brez strehe in najmanj 20 milijard je škode. Števila mrtvih še ne morejo točno ugotoviti.

se sodišču, se je zgodilo, da so ti spisi nenadno izginili. Osumili so nekega sodnega kancelista, naredili pri njem preiskavo in res našli izgubljene spise. Sodišč se je sedaj obrnilo na narodno skupščino, da pred poslanca Stajisavljeviča sodišču. Če ne, se proti njemu razprava ne bo mogla vršiti, ker poslanca ščiti poslanska imuniteta.

Vsa vojaška pejasnila v katerikoli zadovi dobite proti malenkostnemu plačilu pri Per Franu, kapetanu v p. Ljubljana, Matreševa ulica 14. Za odgovor prilodil kolek ali znanko za 6 Din.

NESREČE

d Velika parna žaga je do tal pogorela v Bileči v Hercegovini. Zaposlenih je bilo pri podjetju 100 delavcev.

d Gospodarsko poslopje je upepeljil ogenj Matjašecu Janezu v Sloveniji vasi na Dravskem polju.

d Dijakinja zgorela. Dijakinja II. razreda realne gimnazije v Osjeku Veselinka Balajič se je grela pri peči. Po nesreči pa se je vnele krilo in naenkrat je bila vse v plamenih. Pre-

peljali so jo v bolnišnico. Trpela je silno, ker ji je skoraj vsa koža zgorela. Smrt je mlado dekleko rešila hudega trpljenja.

d Smrt v rudniku. V Siveriču v Dalmaciji v premogokopu Monte Promina se je zgodila smrtna nesreča. Trije rudarji, med njimi Peter Lončar, so kopali v rovu premog. Naenkrat pa se je zrušil dosedanje opuščeni rov. Dva rudarja sta se pravčasno rešila. Lončarja pa je podrušno. Ko so ga odkopali, je bil že mrtev.

d Ni pla vože, ampak sodo. V Belovarju je neka žena popoldne prala perilo ter je puštila v loncu raztopino sode. Ponoči je začutila hudo žejo. V polsu je vstala in prijela za lonček, v katerem je bila soda ter začela pit. Takoj je začutila hude bolestine. Prepeljali so jo takoj v bolnišnico, kjer so ugotovili hude opokane v ustih in grlu. Zdravniki upajo, da ji bodo rešili življenje.

d Ko se je sankal. Molari Anton, 9 letni sin posestnika iz Podplanine pri Ljubnem pri Celju, se je sankal na Ljubnem na prostoru, kjer podirajo drevesa, in se vozil mimo nekega podizganega drevesa. Drevo je padlo nanj in mu raztrgalo nogo. Fantek je bil prepeljan v celjsko bolnišnico, kjer je pa še isti večer umrl.

d Avto je zadel v kolesarja. Ono nedeljo je vozil neki italijanski avtomobil, v katerem so se nahajali trije potniki, iz Sv. Petra v Sav. dolini proti Žalcu. Med Sv. Petrom in Žalcem je avtomobil bližu državne cestarske hišice zadel v kolesarja, ki je prav tako vozil v smeri proti Žalcu. Pri tem je kolesar, 32 letni posestnik Vincenc Storman, doma iz Podloga in sedaj poročen v Sv. Jurju ob Taboru, padel s kolesa in dobil smrtnonevarne poškodbe na glavi. Storman je poškodbam podlegel.

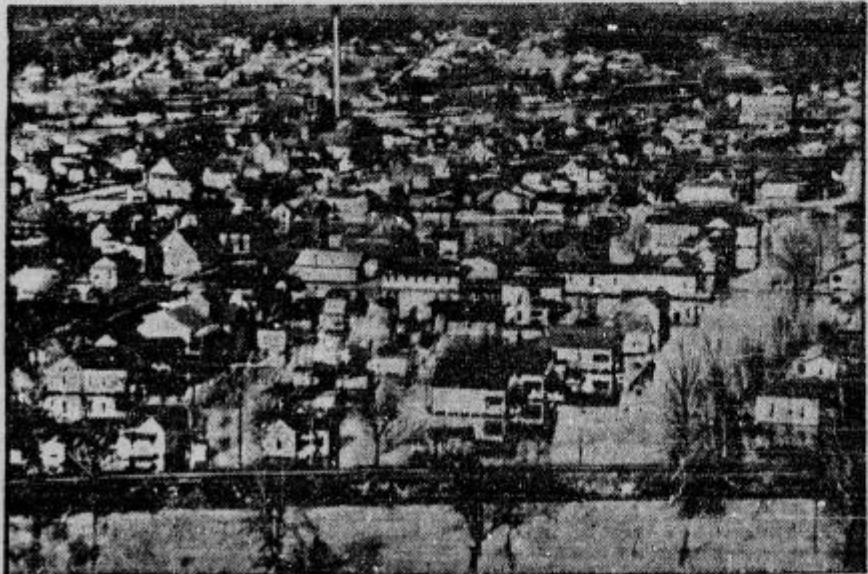
d Po stopnicah je padel 43 letni trgovski sluga Anton Jošt v Celju in dobil hude poškodbe, zaradi katerih je v bolnišnici preminul.

d Strašna usoda na pasji steklini zbolelega kmetja. Pred meseci je umrl neki kmet v Negotinu na Vardarju. Zdaj so ga moral izkopati na zahtevo oblasti. Mož je umrl namreč pod čudnimi okolnostmi. Pred mesecom ga je ugraničil stekel pes. Mož je sicer vedel za nevarnost, vendar pa ni na to polagal nobeno važnosti. Ko se ga je pa že začela prijeman-

stehlina, je opozoril svojo ženo in otroke, naj se zapirajo v posebno sobo. Neke noči pa ga je prijela prava besnost. Pena se mu je pojala na ustih, začel pa je tudi razbijati. Prišli so kmetje, da so ga prijeli, zvezali in odvedli k bližnjemu zdravniku. Ta zdravnik pa je dejal, da ni pristojen in je bolnika poslal k okrajnemu zdravniku. Tudi ta je dejal, da ni pristojen, pa so morali kmetje steklega kmeta zopet peljati domov. Ko so ga priveli domov, pa je obvejal predlog soseda, naj ga privežejo na kol pod novim mostom na Vardarju. Res so ga v mrazu pustili privezanega čez noč, toda uboga kmeta je smrt rešila trpljenja. Zmrznil je.

NOVI GROBOVI

dA kadar mrtvimi kleska, takrat je pesem grenka. V Martinji vasi pri Mokronogu je umrla Terezija Vrabec. — Pri Sv. Križu pri Litiji so pokopali Ano Koren in Nežo Vovk. — V Radovljici je zaspal v Gospodu postajenaceljnih v p. Jože Tepina. — V Bohinjski Bistrici je zapustila solzno dolino Minka Urankar roj. Logar. — V Kamniku je odšla po večno plačilo 75 letna Stele Marija roj. Cuderman. — V Aleksandriji v Egiptu je umrl zadet od kapi 55 letni Franc Žač iz smledniške fare na Gorjanskem. — V Planini pri Rakeku so pokopali podpreglednika fin. kontrole Ivana Troho. — V Beli peči (sedaj pod Italijo) je odšel k Gospodu po večno plačilo 65 letni župnik g. Teodor Pugenig, po rodu Nemec s Koroškega. — V Vrhpolju pri Vipavi je zaspal v Gospodu tamšnji župnik g. Anton Papež. — Na Jelenicah je umrl poslovodja Herman Drobny. — V Dobu pri Domžalah je preminula Josipina Hiti roj. Kenič. — V vasi Trbiš je umrl najstarejši šentpeterski občan 94 letni Fortuna Janez. — V Konskem vrhu pri Lučah so pokopali 89 letnega Antona Pečovnika. — V Ljubljani so umrli: žel. v p. Franc Bučar, Filip Feigel, knjigovodja Zorčič Franjo, uradnica Bogi Pretnar, višji kontrolor drž. žel. v p. Karel Szillich, soproga viš. pošta. kontrolorja v p. Marija Lasbacher, pomožni banski tajnik Dominik Zaplotnik, soproga vlakvodje drž. žel. Terezija Tepina roj. Skubic in Slovša Ivana. Da jim, Gospod, večni mir!

Nesrečna reka Ohio v Severni Ameriki, ki je napra vila toliko nesreče in škode. Na sliki vidimo osežje naravnih reke ob mestu Cincinnati, ki je zaradi po vodnji sedaj trpeč velikansko škodo. Slika o po vodnji, ko je voda stala na jvišje, pa še ni v Evropi.

RAZGLED PO SVETU

Bratomorno klanje v Španiji

Veliki snežni metež in od časa do časa ledeni dež sta 30. in 31. januarja skočil popoloma zavrla boje na fronti okrog Madrixa.

Predenje dni so rdeči neprestano streljali s strojnico in lahkim topovi na nacionalistične čete. Ti oddelki se nahajajo med dvema rekama, ki sta poplavili kraje v zapadnem delu Madrixa in okolice. V tako zvanem madridskem medicinskem okraju so rdeči odrezali bele čete od zaledja. Sedaj veže bele samo še rov, ki pa ga rdeči topovi stalno obstreljujejo in je vsak prehod nemogoč.

Na jugu okrog Malage se je pričelo vreme boljšati. Rdeči pričakujejo nov hud napad nacionalnih sil, ki je bil zadnje dni ustavljen, deloma od rdečih braniteljev Malage, deloma pa tudi zaradi slabega vremena. Rdeči poročajo, da so dobro izkoristili odmor ter tudi na jugu zelo utrdili svoje postojanke.

Koliko se bori na obeh straneh v Spaniji inozemskih prostovoljcev, je težko reči. Časopisje piše, da se bojuje v vrstah rdeče vlade vsaj 20 odstotkov več inozemskih prostovoljcev, kakor na strani nacionalistov. V mednarodni

brigadi, ki pomaga rdečkarjem, je 4500 Rusov, 14.000 Francoev in Belgijev, 9000 nemških protifašistov, Avstrijev in Čehov, 6500 Poljakov in 7000 italijanskih protifašistov, Amerikanov, Angležev in drugih narodnosti.

Rdeča vlada ima 72 aeroplakov, ki jih vodi večinoma ruski piloti.

V nacionalističnih vrstah pa se bori poleg Špencev in Maročanov okrog 30.000 Nemcov, Italijanov, Poljakov in Čehov. Med piloti, ki vodijo nacionalistične aeroplane, imajo večino Nemci.

Vojno brodovje nacionalističnega generala Franka je zaplenilo ladjo »Arnabel Mendi«, ki je pripadala rdeči španski vladi v Valenciji. Ta ladja ima okrog 3000 ton in je vozila dragocen vojni material za rdečkarje. Cela dva meseca je »Arnabel Mendi« plula tamkaj okrog Španije, da bi na kakšen način ušla nacionalističnim bojnim ladjam, ki blokirajo špansko obalo. Ni se ji posrečilo. Zdaj so nacionalisti ladjo z tovornim vred odvedli v svoje pristanišče v Seuto in bodo vojni material, namenjen rdečim vladnim četam, pač porabili v svoje namene.

KATOLIŠKA CERKEV

sRazno. V sporazumu z avstrijsko vlado in sv. stolico osnujejo v avstrijskem Salzburgu čisto katoliško vseučilišče. Na ta način bodo framsonom, liberalcem in marksistom onemogočili, da bi ti zastrupljali akademsko mladino na vseučiliščnih tleh. — Po podatkih angleškega lista »Catholic Times« hočejo nacionalisti, takoj po zavzetju Madrixa, slovesno prineseti v mesto presveti oltarni Zakrament. Na glavnem trgu bodo postavili 25 oltarjev kot darilo 25 španskih pokrajin. Pri tej priliki se bo posvetila vsa Španija presv. Srcu Jezusovemu. — V Nemčiji se med katoličani opaža večja živahnost in

delavnost. Stevilo sv. obhajil se je zelo dvignilo. Na božič so bile vse katoliške cerkev polne vernikov. To je najboljši odgovor na besne napade nemških novopoganov na Cerkev. — Po prizadevanju Vatikana se je menda posrečilo, da se bodo med nemško vlado in nemškimi škofi obnovila pogajanja glede izvajanja konkordata, ki ga hitlerjevi dosledno kršijo. Nameravana odredba, s katero je hotela nemška vlada prepovedati vse katoliške šole, se ne bo izdala.

ITALIJA

sPametni predpisi za pust. Goriška policija je izdala za bližajoče se pustne dneve zelo stroge predpise glede pustnih maškerad, maskiranih plešov in sploh uporabe krink na ulicah in v javnih prostorih. Maskirane osebe se morajo voziti po ulicah v zaprtih vozovih. Vsako nošenje orožja je strogo prepovedano. Vsako vznemirjanje ljudi od strani maskirancev bo strogo kaznovano. Maske, ki žalijo verska in narodna čustva, so pod strogo kaznijo prepovedane. Isto velja za osebne žalitve. Nošenje uniform in duhovniških oblačil se bo strogo kaznovo. Vse maske morajo biti predhodno od policije odobrene. Maske se morajo na prvo zahtevo predstavniku oblasti odkriti. Policija in orožništvo imata poseben nalog, da strogo pazita na izvedbo teh predpisov po vsej goriški pokrajini. — Tudi pri nas v Jugoslaviji bi bil podoben predpis zelo na mestu.

sDrobž. Tržaško časopisje je začelo veliko propagando po vsej Julijski krajini za to, da bi se čim več obrtnikov prostovoljno prijavilo za Abesinijo. — Zmrznil je v Banjščici pri Kanalu Rafael Zbogar. — Zaradi velikih snežnih zametov je ustavljen promet med Crnim vrhom in Idrijo. Ravno tako tudi ves promet čez državno mejo v Jugoslavijo. Civilno prebivalstvo ni bilo pozvano, da pomaga pri kripanju snega, ampak opravila to delo večinoma vojaštvo, to pa zaradi tega, da bi se civilno

pribivalstvo ne približalo preveč obmejnem utrdbam. — Pri St. Vidu na Vipavskem so oblasti naše truplo 25-letnega Filipa Semiča.

AMERIKA

s To in ono. V Clevelandu je umrl Jak Murn iz Prezida. — Neko soboto je bil pri clevelandski elektrarni na mestu ubit 54-letni Viktor Opaškar iz Gorjuš pri Domžalah. — Prvo polovico lanskega leta se je v Ameriki napeljalo elektriko na 71.243 kmetij. Do istega časa je elektriko uporabljalo 860.000 kmetov, leta 1937 se bo pa to število zvišalo na en milijon.

NEMČIJA

s Ob četrti obletnici prevzema oblasti po narodnih socialistih je imel nemški državni voditelj Hitler dve urij trajajoč govor. Najprej se je Hitler obrnil proti nekaterim angleškim osebnostim, ki so žalnatre na primereno, da so protestirale proti odstranitvi enega izmed najbolj zločinskih moskovskih mož v koncentracijsko taborišče, niso pa nastopile te osebnosti proti španskim rdečkarjem, ki so na zverinski način pomorili že do 170.000 ljudi. Gleda zunanje politike je zahteval Hitler v vsakem pogledu popolno enakopravnost Nemčije, ki je bila z mirovno pogodbo potisnjena, čeprav je velesila, na stopnjo naroda druge vrste. Zato proglaša to pogodbo za neobstoječo. Hitler je kot odgovor Angliji poudarjal, da Nemčija ni osamljena, saj ima prijateljske pogodbe s Poljsko, z Avstrijo, Italijo, Madžarsko, Jugoslavijo, Bolgarijo, Grčijo, Portugalsko, Španijo in z Japonsko. Hitlerjev mirovni načrt obsega šest točk: 1. Okrepitev trajnega notranjega reda pri vseh narodih; 2. medsebojno spoštovanje življenjskih pogojev posameznih narodov; 3. preureditev Zveze narodov v organ evolucije; 4. popolna

enakopravnost; 5. pojmovanje oboroževalnega vprašanja kot nedeljive celote; 6. zatrjanje neodgovornih mednarodnih zastrupljevalcev in potvarjalcev javnega mnenja. Končno je Hitler opozoril na pomen, ki bi ga imela pravilna ureditev narodnostnih manjšin v državah, kjer se državne meje ne skladajo z narodnostimi.

AVSTRIJA

s Drobž iz Korotana. V Kamnu je odšel po večno plačilo 68-letni župnik Anton Sturm. — Vodovod so napravili v S. Jobu pri Brnici. — V Frajbachu pri Selah je umrl 85-letni Kuhelen oče, v Zvrhnjem Kotu pa 66-letni Valentin Ogris. — Na svete Neže dan so položili k večnemu počitku Jožefo Albert v Ljubljenu. — Na Plaznici pri Dobrli vesi je izdihnil Urhov oče. — Materi zemlji so izročili gospodarja Partla v Orlu pri Šmartinu na Dholici. — Da Dunaju je umrl bivši minister dr. Heinrich Matata. Bil je odličen katoliški politik. — Za provizorja v St. Rupertu pri Velikovcu je imenovan župnik v pokolu Alojz Skrinar, za provizorja v Borovljah župnik Jožef Tabacky. — 336.000 Avstrijev živi izven svoje države. V Ameriki jih je od teh 181.000. V Jugoslaviji je okroglo 1000 Avstrijev. — Na celovški »hajdi« je policija odkrila v globokem studencu tiskarski stroj, več strojnic in precej munice. V tej zvezi

BANKA BARUCH

II. Rue Auber, Paris (9^e)

Odpremiša denar v Jugoslavijo
na hitre in po najboljšem dnevnem kurzu.

Vsi vse bančne posete onkulatne.

Poštni uradci v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo piščila na naše čekovne račune.
BELGIJA: No 3064-84 Bruxelles. FRANCIJA: No 1111-94 Paris. HOLANDIJA: No 1458-88 Ned. Dienst. LUKSEMBURG: No 5007 Luxembourg.
Na zahtevo pošljemo brezplačno naše ček. nakaznice.

je bilo aretiranih večje število komunistov. — 12-letni Marij Hribar iz St. Primoža v Podjuni se je v šoli pri peči vnela obleka in ji zgorela na živem telesu. Težko poškodovan so revico prepeljali v celovško bolnišnico, kjer je umrl. — Kmet Orasche pri Grabštanju je prodal celovški klavnici vola. Živinča pa je gonjaču dvakrat pobegnilo v domači hlev. Napisled je moral vola gnati kmet sam in ugotoviti 50 kg izgube na teži.

DROBNE NOVICE

Zaradi uvedbe 40-urnega tednika bo zapošljila francoska vlada na železnicah še 60.000 oseb.

Svojim uradnikom bo povečala plače — Švedska.

Nad pol milijarde Din dote je prinesla te dni hčerka bivšega sovjetskega poslanika Krasina v Parizu »vojemu ženini.

140.000 ljudi je brez strehe zaradi poplav ameriške reke Ohio.

Na hudi škrlatinki je obolel brat romunskega kralja princ Nikolaj.

Leta 1880 po 80 potnikov grade v angleških tovarnah v Rochesteru.

24.000 delavcev je zbolelo za gripo v poljski Varšavi.

Dejansko se napadajo pri svojih sejah belgijski senatorji.

V ruski Moskvi je umrl Bjelodorov, morlec ruske carske rodbine.

78-letnico je praznoval v Doornu na Hollandskem bivši nemški cesar Vilhelm.

10% zvišanje plač zahtevajo strokovne zveze francoskih javnih in državnih nameščencev.

Kot protikomunisti se vračajo iz Rusije vsi evropski obiskovalci boljševiške države.

Radi načrta o vojaški vzgoji mladine je prišlo v češkoslovaški vladni do nesoglasja.

RAZNO

VODA BO GNALA MOTORJE.

Na londonskem trgu se je prikazal nov izum, ki pomeni revolucijo v tehnični strojni industriji. Inženjer Harold Nicolson je zgradil po 15 letnem delu vodni motor, t. j. motor, ki ee kuri z vodo! Ta cudež je omogočila duhovita kombinacija parnega stroja z Dieselovim motorjem. Poljubna, celo monska voda, očiščena v notranjosti motorja, se loči s pomočjo elektrike v kisik in vodik. Plini se dobajajo v cilindre kjer se segreti in pod pritiskom spreminjajo v pregreto paro. To postopanje je glavna posebnost novega izuma. Para se razširja in poganja betni stroj. Izumitelj, ki je pričel svoje delo pred 15. leti, se je takrat skoraj ponesečil pri strasnom izbruhi. Poslopje njegove delavnice je bilo uničeno. A nesreča je dajala dokaz izdatnosti novega kuriva in kapitalisti so se priceli zanimali za izum. Prvi vodni motor je pričel obratovati že leta 1923, a je bil prenoreden in se je rad ustavljal. Sele ponovno več-

L. Ganghofer:

Martinj klošter

Roman iz začetka 12. stoletja

Poslovenil Blaž Poznič

»Saj si me hotel nekaj vprašati,« je rekla pastrica z jasnim in mehkim glaskom.

»Glej, glej, zdaj znaš pa na mah govoriti! Toda kar sem hotel vprašati, že vem. Bog plačaj, otrok! Kdo si? In kako ti je ime?«

»Hincula mi je ime.«

»Uhi! To je pa lepo imel! Bolj mi je všeč ko...« Svakjer je hotel reči: bolj ko ti! A je besedo pozrjal.

»In čigav si, otrok moj?«

»Grajsvalderjeva.«

»In kje je doma ta?«

»Tamle gori,« je rekla pastrica in pokazala s palico kvišku po gozdru.

»Kajne, otrok, matere pa nimaš več?«

»Seveda jo imam. Kaj pa sprašuješ tako...« Zdaj je požrila besedo o na.

»Kar tako sem misli!... veš... povej mi, otrok, kako dolgo se pa že nisi umil?«

»Štiri leta,« je rekla tako gladko, kakor bi druga odgovora sploh biti ne moglo.

Brat Svakjer se je glasno zasmehjal. Pastrica je to menda spravilo v zadrgo in je zajecljala: »Veš, ne smem se!«

»Kdo ti pa branii?«

»Matil!«

Svakjer se je nehal smejati in je zmajal z glavot: »Otrok, otrok, ti si majhna packa, tvoja mati je pa velika!«

»Kaj se pa kregaš zaradi tega? Saj mora biti. In zakaj mi praviš zmeraj otrok?« Pastrica je oklevale dvignila obraz. »Saj sem že dekle!« Globoko je zadihala in se pretegnila; pod mehkim gunjem so se prikrito pokazale brsteče oblike mladega telesa.

Brat Svakjer je zardel do las. »Tako? Tako? Dekle?« je slovakal. »Vidiš, to se je dalo težko spoznati. Saj si še majhna ko pravi otrok. Moraš še malo porasti, kajne? Da, da! In zdaj pa z bogom, zdaj...!« Svakjer je pokimal za slovo in odšel.

Toda Hincula je skočila za njim. »In ti? Kdo si pa ti?«

»Jaz?« Brat Svakjer je ubral resen obraz. »Jaz sem duhovni človek. Da, da! In zdaj bomo postavili v Berhtesgadenski klošter in cerkvico poleg. Le dobro paži, bož že čula peti zvon! Potem pa pridi in moli za svojo mlado došo!« Pokrižal je Hinculo po licu in se obrnil proti dolini.

Ko je med drevjem že opazil sveitobo jase, se je ozrl čez ramo nazaj. Zgoraj, še vedno na istem mestu, je stala pastrica ko vkopana. »Dekle, in se že štiri leta dolgo ni umilo!« Zmajal je z glavo in začel razglabljati. »Kaj neki je hotela povedati z besedami: Saj mora vendar biti?« Svakjer je pogledal kvišku. Očitno je zgrešil pot. Res, tam je ležala jasa. Pospešil je korake in kmalu čul pogovor svojih ljudi. Skozi gosto grmovje se je prebil do njih. »Našel sem dobro pot!«

Brat Vampo je globoko vzduhnil. »Hvala Bogu!« Tedaj šele ga je Svakjer dobro pogledal. »Brat, kakšen pa si! Kakor Hincula od nog do glave!«

PO DOMOVINI

Iz raznih krajev

Rateče pri Škoji Loka. Prejšnji teden je bilo vlonjeno v našo župno cerkev. Tat je pobral iz treh nabiralnikov denar. Koliko je odnesel, se ne ve, vendar veliko ni dobil, ker je cerkev revna, g. župnik pa tudi več teden pobere iz nabiralnikov. Vsekakor mu oropani denar ni prinesel takoj gmotne koristi, kakor moralne škode. Zadnje čase so tativne v naši župniji zelo množe. Pohraben je bilo že na petih krajin. To je dokaz, da se klatijo po okoliški sumljive osebe, ki hočejo v kraju dobro živeti. Orožničar tatove itčeo, pa navadno brezuspešno. Danaljni tativi so v svoji stroki napredovali in jim je težko priti do življenja. Ne drži več nobena ključavnica, so kakor duhovi, pa ti kar pred nosom poberejo oblike in denar. Je res hudo, ker tako popuščajo moralni zakoni. — Smrt zadnje čase tudi precej maha s koso med nami. Morda hoče zamujeno nadomestiti. Lansko leto je precej prizansala, zdaj pa kar od kraja kosi. V edru, 27. januarja smo pokopali Kraščovo mater iz Godešice. Naj se očopičje v nebesih. — Sneg smo dobili, vicer pozno, pravijo prijatelji belega sporta, mi pa trdimo obratno. Zime in sodnije je kmalu doroli, tako pravijo tisti, ki imajo glavo na pravem mestu. — »Domoljub« prihaja k nam 103 izvode, torej devet več kot lansko leto. Je že nekaj, če povemo še to, da smo bili že prej cisto pod vrhom. Više, kot na vrh gore pa noben hribolazec ne more plezati. — Ko to pišemo je umrl Krajnikov Janez iz Gorenje vase. Naj v miru počiva!

Raka pri Krškem. Zvonovi so odpeli pogrebno pesem mladi materi Alojziji Petarič iz Gmajne. Komaj deset let je bila poročena v šrečnem zakonu. Zapustila je globoko užalostenemu možu, ki je stebri vsega našega javnega dela, male otročice, ter odila po plačilo za svoje globoko verno življenje. Naj počiva v miru dobra ženska Francetu pa, ki ga je to tako težko prizadel, naše iskreno srčanje. Tolazi naj ga zavesti na zopetno svodenje! — Nepovabljena je prišla tudi k nam na obisk »španška«. Kamor se naseli, da vsakemu bolj ali

manj čutiti svojo moč. — Dolžnikom, ki hočejo biti deležni zaščite, poteka rok za plačilo prvega obroka, kar dela marsikateremu ne male skrb. Kot je tuči, dobimo menda občinskega čuvaja. Saperlot, potlej pa ne bomo kar tak!

Srednje Jarje. 80-letnico življenja je obhajala Pirnat Franciška, Francelinova mama. Slavljenka je iz stare Majdičeve družine. Komaj 18-letna se je poročila z marljivim koljarjem, sedaj že pokojnim Pirnatom. Sker so se ji nudili bogati ženini, pa se je rajuš odločila za revnega, pa pridigne obrnika, kateri si je z njeno pomočjo pridobil precejšnje premoženje. V zakonu se je rodilo 13 otrok, od katerih še živi 6 sinov in 4 hčere. Vse je dobra mama vzgojila v strogo krščanskem duhu. Od otrok jih pet živi v Ameriki. Slavljenka je še danes čila in opravila skoraj vse gospodinjske posle. Prav rada bere krščansko časopis. Naj jo Bog živi še dolga leta!

Sv. Lenart nad Škofijo Loko. Čeprav smo da-lec od sveta, se tudi mi trudimo za vesetranski napredok, kolikor nam naše skromne razmere dopuščajo. Napravili smo dober kos nove poti pod cerkvijo. Še somo namernavamo vso prenoviti, da bodo lanko prišli k nam tudi tisti, ki ne marajo atrijih klancev. Notranjščino cerkve smo lepo prenovili. Nov tlak pred oltarjem, obhajilna miza, prenovljeni kipi na oltarju in še več drugih potrebnih stvari je stalo precej denarja. Upamo, da bodo boljše letine omogočile, da bom dolg pokrili in še za kaj potrebnega zbrali kak dihar. — Stoletno lipo, ki je bila priča veselih in žalostnih

Za težko delo je močno vino! Dobite ga najlažje v CENTRALNI VINARNI v Ljubljani

»Koga misliš s Hinculo, ne vem. Toda če je videti tako ko jaz, potem te uategne res popasti groza pred ujo.«

Zdaj so se smejali vsi.

»Toda govoril vendar,« je vprašal Svajker, »kaj neki se je pripeljal?«

Z žuborečimi besedami je pripovedoval Vampo svojo dogodivščino; potem je pobral s tal ujetega oddojenca in rekel: »Iskal sem pot, a našel prasička!«

Svajker se je nasmehnihnil. »Potem sva naletela oba enakoi! A zdaj se pravi prijeti za delo!«

Poiskal je iz tovora sekiro in pričel skozi grmovje preskočovati nadel za tovorne konje. Delo se mu je dobro odsedalo, vsak zamah je zaledel; a je vendar trajalo celo uro, preden je sprevod prišel na jaso in dospel do gozda. Nekaj časa so hodili ob robu in zašli potem v majhno prijazno dragoo. Svajker, ki je vodil sprevod, je obstal in se pričel ozirati okoli sebe. »Cesa iščeš?« je vprašal Ebervajn.

»Ogledujem si prostorček in menim, da bi ne mogli najti bolj prikladnega za nočevanje. Sonce že gre za gore... in oblači se, da mi prav nič ne ugaja. Preden mine par ur, dobimo nevihto, in bojim se, grdo!«

»Pa ostanimolc!«

Prostor je bil dobro izbran, zavarovan na vse strani proti vetru in viharju; zadarj vzpeti gozd z velikanaskimi drevesi, visoko gorovje na desno in levo, in pred njimi draga z bujno evetočim vresjem, mimo katere je šumela Aha. Onstran se je dvigal gosto zarasel grič, ki se je z valovito planoto naslanjal na gozdno pobočja Untersberka, kjer sta čez temne vrhove snrek Štricla kvišku dva mogočna skalna zoba.

7*

dni naših prednikov, hočejo nekateri podreti. Naškar! Naj ostane, da bo še dalja krasila naš kraj in priča poznam redovom, da nismo nasledili maniram današnjega časa.

Važe. Znana je gorenčnost, s katero posega Vačani v vsakokratno politično življenje. Skoraj nobeno gibanje ni šlo neopadeni mimo Vač; da vsakega pokreta, dobrega in slabega, pametnega in neamiselnega, so zavzeli Vačani svoje stališča ter so si ga nekateri vrnji za nekaj časa prisvojili. Liberalna stranka — njeni pristaši jo nazivajo še danes »znaprednac« — je s svojo valjivočno in pritiskom ob svojem času dobro odrezala. Oklepali so se je najzavednejši vaški jugosloveni ter naduhovitejši gospodarstveniki tostran in onstran Slemška. Njihova razboritost je prejela končno celo diplome vašnega občinskega poslovjanja. Krščanski možje in fantje pa so se prejkošte zbirali okrog SLS in njenih voditeljev, danes pa se zavedeni in preudarno trudijo, da vpeljajo vašk v svojem okolišu duha in politiko. »Zajedniček«, ki je stranka reda in dela. — Oni dan nam je predvalil film pretrstljivo zgodbo preganjanja kristjanov v starjem Rimu. S tem filmom se je vpeljal tudi na Vačah nov način ljudske prosvete, kar bo mogoče, ker je prosvetna dvorana opremljena z elektrnim tokom iz hibnikov centrale. — Pokopali smo Hribarjevega Janeza iz Vača, moža, ki je bil ljub Bog in ljudem. Pokoj njegovih duš!

Beričeva. Zlato-poročna sta obhajala in obnovila obljubo večne zvestobe Zle Fran in Helene, p. d. Jakopova, zgledna katoliška zakonca. Stavljub starosti 79 let čila in zdrava. V življenju nista poznala obljub, s svojim trudem sta zapustila lepo posetovo, od katerega imata na staru leta tudi sama zasiguran življenski obstojo. Zlati ženin je že 48 let cerkevni ključar. Strogo krščansko sta tudi družinno vzgojila. Zlato-poročni obred je izvršil nek. župnik v podružnični cerkvi v Beričevem. Jubilantomu čestitalo in želimo, naj ju Bog živi še dolgo let!

Bloke. V zadnjem dopisu omenjeni gošpod je svoj delokrog razširil s tem, da raznaša po okraju okrožnico, v katerih, napada na splošno vse, ki niso volili svoječno g. Marušiča in so se pri zadnjih občinskih volitvah zavzeli za politično smer dr. Koroseča. Okrožnica je polna laži. Oglojeno si je osebnost še nekoliko bliže. Svoječno je pripadal grupi Janeza Puciča. Kot pristelan kmet je bil istočasno predsednik trgovcev. V velikem pomponu je prikorakal v vrste JNS in je bil tudi delegat za glavno skupščino. Imel je krasne naštete, kako bo

Pričelo so je delo. Raztovorili so živali, in v tem ko so začeli hlapci postavljati zase dve kolibi, je odšel Svajker s sekiro v gozd, da bi nasekal kolja za šotore. Ko se je vrnil z bremenom lesa, je potegnil Vampo novo kuto iz zavoja. »Tako, brat, zdaj grem v žehlo! In potem se spravim nad kuho. Ko postaviš šotore, bodi tako dober, ukreši ogenj in poišči še kako železo, da bom mogel prasička osmodiliti! To bo pečenka, da se ti bo nabirala slina na jeziku!«

Pomežniknil je z očmi in stekel po evetočem vresju. Na bregu Abe je obstal in se je zezno namrgodil; kamor koli je ogledal, povsed je videl v potoku le pene in vrtline. Iskaje kak miren tolmaun, je krenil ob vodi in izginil za gostim grmovjem.

5.

Sonce je tonilo za gore, polnilo vse ozračje z rumenim bleskom in obrobljalo plavajoče oblake z jarko svetlobo. Dolga senca se je plazila s pobočij in polzela čez griče in doline, dokler ni dosegla Lepega jezera. Tu ni mogla več dalje, kajti Falkenštajn, na katerem se je dvigal Vacemanov dom, ji je zapiral pot z golo steno, ki je molela daleč v jezero, tako da je zakrivala notrino kolja ter odrezovala od njega okrogel ribnik, podoben skromnini vež pred razkošno dvoranou. Gladko lu in svetlozelenem soju je ležala prozorna vršina nad plitvim peščenim dnem, da se je zrcalila v njej gola skala in strma streha Vacemanove hiše, s težko gmoto njenega obzidja. Z vseh strani je segal gozd prav do vodnega brega in dajal prostor le ozkemu produ. Za slučaj daleč je raslo gosto ločje v ribniku in temno trstje je obdajalo tudi otoček, ki je ob znožju Falkenštajnske stene zapiral vhod na jezero. Senčna tišina je sanjala nad ribnikom. Enou-

letno delo je odstranilo vse praktične nedostatke novega stroja. Zdaj se je lahko kupi Nicolsonov motor na trgu. Uporabe bo predvsem za podmornice, ki poslej ne bodo potrebovale vec zaloge naftne in petroleja. Podmornice bo lahko ostale pod vodo najmanj trikrat več časa, kakor po navadi. Vodni motor po potrebi tudi lahko oddaja nepredelan kisik za dihanje.

Več zločinov kakor rejakov je po trditvi vrhovnega držav, pravnikov v Ameriki. Lani je bilo v Združenih državah ni manj kakor 270.000 uničevalnih, roparskih napadov in drugih zločinov. Policijski ceni število oboroženih zločincev na 600.000 oseb, samo v zadnjih dveh letih je zaplenili pri njej 2974 strojne in 280.000 strelcev. Nad 10 milijard letno stane državo zatihanje tihotapstva.

Strah za zlato. Zlato je čudna roba. Ljudje jo imajo najrašči in jo zadržijo naprej. Ameriške zakladnice slovijo kot najsolidnejše jekleni stene, skupen plni, poslovne eksplozivne naprave, fotoelektrični aparati in še do zorb oboroden ljudje stražijo rumen

Od truda in znoja kmata žive drugi

V Jugoslaviji je uvedeno nadzorstvo izvoza živine. Z izvozom se smejo pečati samo gotovi izvozniki. Vpisanih izvoznikov je 212, kar pomeni, da je ves izvoz naše živine v rokah tega skromnega števila izvoznikov, ki sedva s svojim kapitalom obvladajo tudi ves domači trg in so zlasti gospodarji cen. Kmet mora poceni prodati, blago gre za drag denar preko meje države. Ves dobiček se steka v blagajne teh 212 oseb, ki imajo v rokah tudi

urad za nadzorstvo izvoza živine. Javno in zakonito je uvedena prekupčevalska služba, kmet sam je izbrisnjek od trgovine. Trdijo, da so od teh 212 oseb nekatere osebe imeli še prav posebne ugodnosti. Tako vidimo, da v poljedelski državi, kateri dan za danem slišimo, da je kmet steber države, od truda in znoja kmata žive drugi. Propadanje kmetov kupne moči pomeni tudi propadanje gospodarske moči in drugih stanov.

njeni pomočjo strl občinski odbor in župana Rudolfa. Kako smo njegovo silo spremenili v nič, je še vsem v spominu. Pred volitvami 5. maja je stranko zapustil in v »Slovenec« izjavil, da on ne kandidira na listi JNS. Takrat je imel mnogo več mušenikov episanih, kateri so bili preganjani od JNS, kakor jih sedaj našteta v okrožnicu! Kandidiral je na Jeftičevem programu – proti volji 95% prislašev JNS, ki so želeli, da kandidira g. Tavčar. Njega ni volili nihče! Po milosti g. Marušića je prišel parlament – tam zapustil Jeftiča – kam ga včetve sedaj žene, naj nam pove v prihodnji okrožnici. Petomajski volilci, ki so glasom njegove okrožnice »ponizani in razčlanjeni«, so po volitvah debelo gledali, ker volili so Marušića – dobili Lenarčiča, a v parlamentu jih zastopa Rajko Turk. Cudna formula; rešili jo bo menda tisti, ki ima v logičnem okraju edini »nekaj« v glavici. Naš gospod zposlanec za svoj okraj dolejšnji ni storil drugega kakor to, da posilja svojim volivcem okrožnice, katerih naivnost je znana že po celih deželi in so prileže že kar v pregovor. Sam pa dobi za to delo 7500 Din mesecno iz ljudskih žepov ...

St. Vid nad Ljubljano. V nedeljo, 24. januarja je bil redni letni občini zbor gasilcev. Iz potroši posameznih funkcionarjev jo razvideti precej zadovoljivo zanimanje za našo organizacijo. V načrtu letosnjega leta imamo predviden težko pogrešljivi rezervar v središču St. Vida tik župne cerkve, ki bo držal 200 m² vode in iz katerega bo možno dobiti vodo tudi za cvetice na grobovih. Vedenje pa se nam je bilo batiti, da v slučaju kakve vedje počarne nesreče v središču vasi svjiblji nalogi radi romanjkanja vode ne bi mogli biti kos. Sicer nam

manjka še znaten del prispevkov, toda s pogonom računamo na podporo naših občin, kakor tudi domačega prebivalstva. Približno leto nas faka zlati jubilej naše gasilske ustanove, ki ga želimo primereno proslaviti. Dosedanje vodstvo čete je bilo brez bistvenih sprememb na novo poverjeno za nadaljnja tri leta. Želim točno priznati, da tudi občinstvo, posebno prijatelji gasilstva, posvele vel pozornosti in zanimanja glasilu gasilske organizacije, kjer naštejo mnogo važnih navodil in pouka o ravnanju in pomoči pri požarih in drugih nesrečah, pravilno razlagajo za razumevanje ustroja, pomenu in razvoja ter napredka gasilstva; njihovih dolžnosti, nalog, potreb itd.

Simbol pri Novem mestu. Letos se bo aplačalo pa tudi od nas, kaj poročati! Ce drugi ne bo bral, bodo vsaj simbolični narodniki, ki jih ni več tako malo, saj je samo novih čez 160. Ta poraz »Domoljubovcev« narodnikov je važen dogodek za vso faro in gotovo tudi največji uspeh Prosvetnega društva, ki je skupno s fantovskim odsekom na Malem Slatniku vodilo to enomesečno borbo do mesta do mesta, od hiše do hiše. Bila je to v resnicu borba, saj je menda ni hiše, ki bi je našli zastopniki ne bili staknili. In potem so je marsikaj razvneli prvi boj, ne sicer z ostrino sablje, pač pa z ostrino dobre besede za dobro stvar. Boriti se je bilo treba ne samo z denarno stisko, odkritim nasprotnovanjem in predasadi, marveč tudi s hudobnimi jezikli, ki so obiliali naše apostole s profitirji in pličanci, ki bodo skupno s Marjic delili tistih pet jerev. Vsaj pametni ljudje pa veda, da more »Domoljubovec« nagrade dobiti samo društvo in ne posamezniki. Pa tudi prosvetno društvo ni računalo

na kak profit, saj je začelo svojo akcijo še preden je bila razpisana tekma. Ce nam bo uprava »Domoljubovcev« priznala tudi kako nagrada – in to trdno upamo – bomo pa že znali obrniti denar, da bo vas – potuhnjeni kričali – še bolj zabolito. Dobro časopisje in dobra knjiga danes najboljša pridigarja in učitelja. In če smo mi Domoljenci onstran Krke tako pogosto zapostavljeni, da zmanjkuje za nas vsega kreditov in podpor, učiteljskih in duhovnikov, potem naši bo pa časopisjo naš prosvetni delavec in drugi kapljan. Ta mesec beležimo prvi uspeh: okrog 160 »Domoljubovev« in okrog 180 novih »Bogoljubovcev«; drugi mesec pridejo pa Mohorjeve knjige na vrsto. Nočemo se s tem behati, ker dobro vemo, da so te številke za faro s 5600 ljudimi še zmerni premajhne. – Ker nas je toliko, da še gospod fajmošter nimajo vseh zapisanih v svojih debelih bukvah, zato tudi ne obesimo na veliki zvon vsake smrti in poroke. Zdaj za predpust pa vseeno povemo – da še drugi korajo do dobe – da smo imeli lansko leto kar 48 porok, oklickev pa celo 65. Na oni svet jih je odložil, pa smo zato dobili 128 novih farančkov. Tako nas je zmeraj vec; zato boste pa še kdaj kaj brali o nas.

Ambras. Dne 24. januarja dopoldne je bil občni zbor gasilske čete, popoldne pa občni zbor JRZ. Prišel je tudi g. banski svetnik D. Veble, ki je poročal o gospodarskem in političnem položaju. Možje so z zanimanjem poslušali njegova izjava. Mislimo, da so sedaj tudi tisti prišli na jasno, ki so vlasnični govorili, da bo dobro itd z dr. Mačekom. Da je dr. Maček dober za Hrvate, je gotovo, da bi bil pa za nas pa ni gotovo. Gotovo pa je, da je dr. Korošec in drugi naši voditelji z vsemi praviljno delati in tudi dela za slovenski narod. Občinske volitve so povsod pokazale, da smo na potu k političnemu zmagam pa tudi k vzbujanju gospodarstva. Nespatni so tisti, ki vedno štejejo, kje bi se prijeli, kam bi se naslonili politično. Prej je bila SLS tista, ki je delala za narodov blagor, sedaj je pa JRZ tista, ki bo isti program izvedla. Edinost nači vladu med nami. V tem oziru bi se pa lahko učil pri bratih Hrvatih, da bi velikakov eden držali skupaj.

Krmelj - St. Janž. Letos je 80 letnica obstoja rudnika Krmelj; v tem času se je gradila tudi tovarna, a danes ni več sluha o njej. Obratovali so do l. 1874. Tekrat je bilo zaposlenih okrog 700 delavcev. Premog so izvajali na Sevnico, rudo za dinkarnico so kopali v bližini, drugo so uvažali od drugod. Lastnik Ludvik Kužel je l. 1874 delo

kovino pred grabežljivimi rokami. Na tisoče stražnikov in uradnikov sedi podnevi in ponoči v temnih razsvetljilih hodnikih ameriških zakladnikov, in vendar ni vsega zlata na svetu več kakor za kocko 10 metrov, torej na velikost srednje hiše. In za to malo količino se komaj kolikoživo živiljeni, uničili toliko živiljeni, uničili toliko ljudi, ubije toliko duš. Je neka resnica, že zlato imenuje mnogi budilčeva kric.

Pozabljivi profesor. Profesor je bil v silni zadrugi, ko ni mogel najti listišča, da bi ga dal prenapitni sprevodniku. Nervozno je že preiskal vse šope. – »Nikar se ne trudite takole mu vlijutno reče sprevodnik, saj se pozneje vrneš.« – »Prav lepo od vas,« odgovori profesor, »voda, že ne najdem listka, ne bom vedel, kje naj izstopim...«

Zoperjava žena. Kako teki se moreš zanimati za modne liste? – Rada bi dognala, kje bodo le-te pričasti – Žepi.

Obsevana sopraga. Si zadržujen z zakonom? – Pa še kako! Žena je zelo obsevana z menoj. Pomnil, pomaga mi celo pomisliti posodo in krapi razstrgano perilo.

lincu je šumela med redkim ločjem Aha, izvirajoča iz jezera, in včasih je od Vacemanovega doma zazvenel rezek pavjji krik ali hripavo pasje bevskeanje. –

V kotu med jezerom in Aho se je iz gozdnih tal dvigal osamljen grič okrog in okrog ograjen z visokim plotom. Na holmu je rastlo le nekaj dreves, vse drugo je bilo cvetnat travnik; tu je vihtel hlapec koso in dekla je grabilo pokošeno travo na kos mreže, ter jo na glavi odnašala v nizek hlev. Med hlevom in hišo je bila ravnica, kjer je pod dolgo streho visel na drogih sak za ščukne in velika dvojna mreža za postriki.

Hiša je bila spahnjena iz mogočnih od starosti že začrnih brun, okorna in brez okrasja; imela je mahovnato streho z velikim napuščem in zgoraj še manjšo strešico, izpod katere se je vili modrikast dim; vsaka stran hiše je kazala po dvoje okenc s povsem praznimi linami, ki so jih znotraj zapirale lesene oboknice. Odprta vrata so gledala na jezero, pred njimi je bil širok, s kamnitnimi pločami tiakovani hodnik, na vsako stran pa so stale ob steni dolge, sivo-roze tesane klopi. Nad vrati so tičala v razpoki med tramovjem suha zelišča in steblikovine, za srečo in odvračanje bolezni: leskova petljica, ki varuje hišo pred bliskom in strelo, jesenova vejica, ki odganja strupene gade od praga, griznica zoper kužne bolezni, bezeg zoper ogenj, pelin, ki odganja hude duhove, in lučnik, ki vabi dobre.

Pod klopmi so ležale iz vrbovja spletene vrše, poleg vrat so slonela ob steni vesla vsake vrste in velikosti; na leseni klinih, zabitih v brunasto steno, so ležali ostni na tri do sedem zob z dolgimi ročniki, protice in lesena vretenca za nastavno vrveco. Nad tem orodjem sta bili pritrjeni na steno dve čaplji z razpetimi krili in dolga vrsta usušenih vidrinih glav.

Blizu vrat je bil izkopan vodnjak; pleten plot je obdajal odprtino, pod strešico je bilo pritrjeno motorovo, s katerim se je na debeli vrvi spuščalo in dvigalo vedro. Poleg vodnjaka je bil čebelnjak s svojimi šumetičimi koši in ne daleč od ondod – kjer se je boim že nizal proti prodihu je rasla skupina sedmih hrastov: največji z oglato rezanim kamnom med grčavimi koreninami je imel gotovo do dvesto let, v tem ko je bil najmlajši še povsem drobno drevesce, staro komaj nad petnajst let. Od hrastov je držal nad bregom do vrha ograje iz tramov in hrgastih vejnje zgrajen oder, zračno mostišče z mizico in dvema klopcama. To je bil prijazen prostorček podoben senčni utici pod visedim hrastovim vejevjem in segajoč nad odprtji jezerski prod, kjer sta ležala na suhem težek enodebelnik in lahek ribiški čolnič, v tem ko se je dolgi vör, privezan z bekovo trto, zibal na vodi.

Na tem razgledišču je sedelo mlado dekle, komajda odraslo otroškim letom, vitka, nežna postavica s sramljivo brstečimi oblikami. Modro barvano krilce iz konopljevine ji je padalo do gležnjev, tako da so se videli spretno pleteni čevljii iz licja. Mlade prsi je stiskal modre iz rjave jelenovine, rahlo prepet s tankimi jermenii, izmed katerih so kukali drobni naborki čistobejene srajce. Niz blestečih vidrinih zob je visel kot nakit okoli vitkega vratiča. Z rožnatih medič sta ji bingijala dva rjavkastoavetta uhana, vsak iz dveh zakrivilih svetlečih zob. Bila je Edelrota, Zigenotova sestra, podobna svojemu bratu, seveda kakor mlad poganjek dreves, kakor studenec gorskemu potoku. Obrazek ko krije v mleku, s sanjavimi otroškimi očmi in kipečimi usteci; svetlorjavji lasje so ji v kodrih padali na ramena in z odsevočimi prameni se je poigraval mlacič veter, ki ga je bil zbudil bližnji večer.

popolnoma ustavil. Leta 1890 je zopet odpril rudnik Josip Paulin, od tistega leta pa do danes rudnik normalno obratuje. Leta 1917 ga je kupil Andrej Jakil in je še danes v njegovih rokah. Imamo pa tudi 10-letnico rudarske krize, pomanjkanja napolnil, znihanja plač, praznovanja Šibkov, redukcij delavstva itd. Danes je pri rudniku zaposlenih okrog 200 delavcev, ki imajo mizerne plače. Mesec avgusta je bilo menda nekaj moke za krimeljske rudarje nakazane, a da danes te ne bi na moka dosegla. Da bi le zopet prišel kak mirenski popotnik tu nimao, da bi od nas še več novih sporočal.

Budinjska vas. Dne 29. januarja je umrl Martin Nemanič. Bil je v 88 letu in načrtovani v Šuhoreški župniji. Njegovo življenje je bilo temo združeno s cerkvijo. Bil je 20 let cerkevni ključar farne cerkve. Zakrament je prejel vsak mesec in je bil v apostolskem mož ter treštem redu. Vsa okolična ga je visoko apštovala. Vsakonur je rad pomagal, sicer pri živinskih bolezni. Da je bil priznabljen, je pričal njegov pogreb, kakršnega ne ponani naša vas. Pri odprtju grobu so se naš g. župnik v preprost besedah poslovili od farnega ključarja. Pri tej prilici ni ostalo nobeno oko srca. Pred trehimi leti mu je umrl žens, s katerim je lepo živel nad 50 let. Oba sta bila najlepši vzor katoliške družine. — Zapustil je sina in hčer, 13 vnukov ter pet pravnukov. — Naj počiva v miru!

Leskovci pri Krškem. Pretekli nedelji sta objava na Senatah pri Leskovcu zlato poročilo častitljiva zakonska: 79 letni Janez in 74 letna Nežika Kerin iz Dolnjega, v krogu svojih dobrih otrok in vnukov. Slovensost v cerkvi je bila zelo pričrta ob mnogoštevilnih udeležbi vernikov od blizu indaleč. Zlato poročje že dolgo ni bilo v našem kraju, našljali stari ljudje je ne pomnijo. Zaradi »veličastna krona je starost, ki hodi po poti pravice!« Tudi mi želimo žitoporečenca oblikovali božji blagoslov in še mnogo srečnih in zdravih let!

Koper. V sporazumu z okrajnim načelstvom je tukajšnje prosvetno društvo organiziralo več predavanj o raznih strokah kmetijstva. Dne 27. septembra lanečkega leta je predaval okrajni referent za kmetijstvo inženir Muck o vrzljih telet, in 10. januarja t. l. o prehrani goveje živine. Obe predavanji sta bili dobro obiskani ter so poslušali z velikim zanimanjem sledili poljudnim in praktičnim navodilom g. predavatelja. Prihodnje predavanje bo v nedeljo 14. februarja, predaval bo gosp.

L. Rupej o sadjarstvu. Naslednja predavanja bodo 7. marca o pridelovanju krompirja (g. J. Hladnik), zadnje pa 4. aprila o travništvu (g. L. Rupej). Predavanja bodo v gasilskem domu in Račni, vselej ob po! štirih popoldne. Prosvetno društvo vas vabi, da se v polem številu udeležite teh poučnih predavanj. — Novih »Domoljubovih naravnikov imamo v naši župniji letos 26.

Škocjan pri Mokronogu. V evojem, kakor tudi v imenu svoje matere, se prag prizorno zahvaljujem za vse tople izraze sožalja ob priliki tako tragične smrti mojega dobrega očeta Martina Kiraria, cerkvenika iz stare vase; zahvaljujem se predvsem

gg. duhovnikom iz Škocjana za spremstvo pri pogrebu, zlasti pa g. dekanu Anžiču za tako lepa beseda toljaže ob odprtju grobu; vsem onim moškim, ki so pomolili ob mrtvjaškem odrhu, zlasti tudi ceni, učiteljstvu iz Škocjana; vsem, ki so se v tako velikem številu udeležili pogreba iz Škocjanske, imarske, beločrtevke in bučenske župnije; dalje vsem gg. duhovnikom in drugim, ki so mi v tolikih pisanjih izrazili sožalje, da mi je težko vsakemu posebej se zahvaliti. Vsem se enkrat hvala in Bog placiči Ohranimo umrlega v dobrem spominu in prosimo zanj nebeskega plačila! Franc Kras, župni uprav. v Novi Oselici.

Trebelje pri Mokronogu. Danes povemo z vivo bralecem: Volitve bodo na Trebelnem za poštano občinsko upravo in za delovni odbor. Volitve bodo dne 28. februarja. Tri kandidatne liste ostanejo. Naša lista je Leopold Grebenec, trgovec na Trebelnem. Volitvev klicemo neustreljeno napred, da popolne zmage v občini — Pri občini so pregledevali račune. Drugič več! Naše prosvetno društvo priredi 7. februarja igro »Mati in sin«. Že se giblje mladina po poti resnične izobrazbe.

Cesta na Strmcu. Z Zapadevem bo s pomočjo banovine popravljena kakor hitro odleza sneg! — Več naših občanov je prejelo podporo za živino in obliko od banovine.

Škocjan pri Mokronogu. »Kdor molči, devetin odgovori,« pravi pregor. Zato se tudi mi ne bomo pričekali s soščnimi farani, ki so v zadnjem številu ogordeno dvignili svoj glas. Da ne bo zamore, vsem predragim sosedom, ki smo jih razdražili, odpuščamo njihovo ogordanje in se jim zahvaljujemo za boj, ki bo pokazal baščinkom Gorenjem in Notranjem, kaj premore Dolenska. Da ne bi Gorenje brž obesili na veliki zvon, če bi res kaj prida dosegli, ne verjamemo. Ce se Notranje v cerkniškem kotu nekaj napenjajo, se pa že spodobi, saj dovolj porekoma stopajo na pozorijo slavnih del. Blokam in Smiheli, ki budem čuda se nekam dobro vihtijo »Domoljubovo zastavo, celo privočimo kaj nagrade!« Gleda največje nagrade pa bo — malimo — vendar naš Škocjan povedal usodno besedo. Z vsem tem »bahanjem« pa nikdar nočemo ponikevati ogleda naših tekmecev. Nasprotno: Vsem, ki smo jih kaj učiščili, prošimo roko prijateljstva in jih vabimo, da pridejo enkrat v Škocjan pod okno naše prosvetne dvoranje poslušati, kako bo pel naši novi harmoniji, ki ga bome

W. Hauff — I. O.:

Pravljice

Pa so se razjezili ljudje cesarskega hleva in harem zaradi Abnerjeve nešramnosti, kakor so imenovali njegove izjave, že uganja burke s cesarsko lastnino, in niso niti trenutek dvomili, da je on ukral psa in konja, četudi je bilo to neverjetno. Med tem ko so drugi nadaljevali z iskanjem, sta nadkonjar in prvi evnuh zgrabilu juda, ki se je napol pretkanu napol boječe smejhijo, in sta ga pejala pred cesarja.

Razrjen sklič Mulej Ismael, ko je izvedel, kaj se je zgodilo, navadni svet palače, ki mu je z ozirom na važnost predmeta sam predsedoval. Za otvoritev obravnave je bilo obtožencu prisojeno pol stotine udarcev na podplate. Nasi je Abner še tako kričal ali civili, zatrjeval svojo nedolžnost ali obljudbil, da bo vse povedal, kako se je to zgodilo, naj je tudi navajal izreke iz pisma ali iz talmuda, naj je vpliv: »Kraljeva nemilost je kakor rjovenje mladega leva, a njegova milost je kakor rosa na travlji — ali: »Ne daj udariti svoji roki, če so ti oči in ušesa zapreti — Mulej Ismael je pomignil in prisegel pri prerokovi in svoji bradi, da bo Filister bolečine princa Abdalla ha in cesarične krče plačal z glavo, če ubežnikov ne bodo zopet pripeljali.

Se je odmevala palača marokanskega cesarja od bolestnega vptija trpinovega, ko je došlo sporočilo, da sta pes in konj zopet najdena. Alino so presenetili v družbi nekaterih mošev, zelo dostojnih ljudi, kar se pa zanj kot dvorno domo nikakor ni spodobil. In Emirju, trdnemu od teka, je dehteca trava na zelenih travnikih ob potoku Tari bolj dišala kakor cesarski oves; vprav kakor utrujeni knežji lovec, ki se

na lovski gonji izgubi, pri črnem kruhu in surovem maslu v kmetski koži pozabi vse slaščice svoje mize.

Mulej Ismael zahteva zdaj, od Abnerja, naj pojasni svoje vedenje; temu je bila torej zdaj, četudi nekoliko pozno, dana možnost, da se je zagovarjal. Dotakne se torej pred prestolom Njegovega Veličanstva trikrat zemlje s čelom in prične svoj zagovor tako-le:

»Premogočni cesar, kralj kraljev, gospod zapada, zvezda pravičnosti, zrcalo resnice, prepad modrosti, ti ki si svetel kot zlato, sijajen kot diamant, trd kot železo, poslušaj me, ker je tvojemu sužnju dovoljeno, da sime svoj glas povzdigniti pred tvojim blestečim obližjem. Prisegam pri Bogu svojih očetov, pri Mozesu in prerokih, da tvojega svetega konja in moje milostljive cesarice ljubezničega pa z očmi svojega telesa nisem videl. Vendar čuj, kako se je ta stvar dogodila.

Sprehajal sem se, da bi se od dneva teže in dela odpočil, ne da bi kaj misil, v malem gozdčku, kjer sem imel čast srečati Njegovo Jasnost, nadkonjarja, in Njegovo Cugečnost, črnega nadzornika tvojega blagoslovljenega harema. Kar opazim v drobnem pesku med palmami sledove neke živali; ker so mi sledovi živali prav dobro znani, spoznam omemnjene sledove kmalu za stopinje malega psa; fine, na dolgo potegnjene brazdice so se vlekle preko malih vzpetosti v pesku med temi sledovi; to je psica, sem si dejal, z visečimi seski in je imela mladič pred toliko in toliko čascm; drugi sledovi poleg prednjih nog, kjer se je zdelo, da je pesek na lahko odplohnen, so mi povedali, da ima žival lepa, daleč dolgi visoka ušesa, in ker sem opazil, da je pesek v daljših presledkih bolj čvrsto razkrit, sem si mislil: lep rep z dolgo diako ima mala in se mora videti kot perjanica, in pojmu-

R A Z N O

Mussolini kmetom. Mussolini rad govori in kaže rad se postavi pred spomenik katega cesarja, da je njegov govor čim učinkovitejši. Nedavno je govoril italijanskim kmetom o abesinski vojni. Dejaje, da je večina vojakov italijanske armade z deželi in da goji njegova vlada za 24 milijonov kmetov največje simpatije. Zaključil je svoj govor takole: Ko prideš domov, izpraznite kupico na streži in zdravite svoje domovine. Toda bodite pri piju zasurali, kajti pregor pravi: kdor ne piše, je ovca, kdor pravilno piše, je lev, kdor pravje piše, je svinja. Zato pije zmetno! — Baže se Mussolinijeve besede izvaze med italijanskimi kmeti veli ko navdušenje.

Po konjskih silah džip. Odjemalke (pri mesarju): Gospod, vi izdelujete klobase s stroji na pogon! — Mesar: Ne, ne! — Odjemalke: Zakaj pa potem tale vaša klobase tako dale po konjskih silah?

V travzavju. Naša mladina se ne poznata olike. — Kako to? Saj vam je je mladenič pravkar odcepil svoje mesto. — Re, toda moja žens je vedno stoja zunanj.

kupili in »Domoljubovec nagrade. — Kakšen je bil naš boj? Naša izkušnja je, da je boj najtežji tam, kjer prihaja naspromerno časopisje v hišo, zlasti tisto, ki prihaja po več let zastonj. Toda ta okolnost je pa tudi skoraj splošno edina vaba nasprotnega časa. Mi pa pravimo, da je taka krama, ki se zastonj ponuja, sumljivo blago. Tiste, ki morejo po teželi siliti zastonj svoje todnike, vprašujemo: Gospodje, kdo ste si nabrali denarja za izdajanje svojih listov? Ali iz svojih žuljev ali iz žuljev davkoplăcevalcev teda, ker ste sedeli pri justih? Zanimalo pa je, da je teh listov — vsaj pri nas — v primeru z »Domoljubom« strašno malo, čeprav so tako »počeni. Skočnjanci imamo pač dober čut, da namo razlikovati dobro in slabu berilo. Prijatelji in drugih fara, objavite še vi svoje izkušnje z »Domoljubovcem« obiskati!

S. A. 2.

Sedratice. Zelo zdravi smo pri nas. Ze od 10. novembra ni bilo pri nas mrtiča. Tudi težko bolnih slučajev nimamo. Edini, ki je imel hudo jetiko, je bil delavec Ivan Modic iz Žumari, ki je umrl v deželni bolnišnici 18. januarja. Zadaje občanku volitve so ga našle doma na sarkini postelji, s kater je bil do zadnjega dnia zvest načelom naše JHZ, se je dal prepeljati na volišče, da je zadnjikrat z nami glasoval. Naš v miru podaval — Novih serofnikov na »Domoljub« imamo 126. Na naši pöti jih niso ravno veseli, pa se bodo že počasi prividili, darsi bo sprva težko!

Dobrava pri Kropi. Na Srednji Dobravi smo pokopal v nedelje ob zelo veliki udeležbi domačega in tujega ljudstva našega cerkvenika Jožeta Koselja, ki je bil daleč naokoli znan in zelo priljubljen zaradi svoje posostenosti, legavosti, pridnosti ter izredne razumnosti. Užival je splošen ugled. Umrl je po težkem, mučnem trpljenju, previdi s tolazil sv. vere. Do zadnjega dneva pri zaveti je pogumno prenašal vse bolečine. Cerkveni službo je z zgledno vestnostjo. Ljubezenjo in načinostjo izvrševal 45 let vsam župljanim v kripti in zadovoljnost. Kot človek je bil zelo priljubljen sosed in miroljuben mejaš. Tudi v javnosti

Jugoslav. F. Beterendorf & Co. d. o. o., Maribor

je deloval več čas, posebno na gospodarskem podlu. Bil je soustanovitelj, član in odbornik »Hranilnice in posojilnice na Dobravi pri Kropi«, kjer se je zelo uspešno udejstvoval. Ravnov tako je bil od ustanoviteljev »Kmetijske zadruge«, ujen član. Zelo rad je bil časnik in knjige, kar se mu je poznašlo po njegovi prisestnosti in zabavni šegavosti, tako, da so ljudje zelo radi hodili k njemu v vas. Z ženo Heleno, ki mu je umrla pred tremi leti, sta imela 9 otrok, od katerih je še 8 živih. V družini so se dobro razumeli in vzgojili sta res vzorno družino, na katero sta bila laskivo ponosna. Vsi župljani, prijatelji in znanci ga bomo obranili v trajnem in lepem spominu ter mu želimo mir in pokoj.

Novo mesto. Vinarska podružnica v Novem mestu sklicuje za 14. februarja anekto vinogradnikov na kmetijski šoli na Grmu. Ob tej priliki bo primerno predavanje in se ustanovi tudi vinarska in kletarska zadružna. Ker je pričakovati izvoza in

je možno izvajati le tipična (standardna) vina, je ustanovitev kletarske zadruge v Novem mestu za novomeški okraj eno najpotrebenjih dejavij za ozdravitev razmer našega vinogradnika. Zato se pozivajo vsi zavedni vinogradniki novomeškega okraja, da se te ankete udeleže v oblinem številu. Zborovanje se prične ob 10 dopoldne na kmetijski šoli na Grmu.

Iz naših društev

Starca Loka. Z novim letom se je v naši fari začelo novo življenje. Odrasla mladina, ki je komaj čakala, da jo kdo zaposli v ukupnem delu, se je zgrajala okoli novega g. kaplana in vse skupaj si prizadevajo, da uremčijo svoje načrte. Prostovno društvo, ki že nekaj let ni delovalo, je na občnem zboru izvolilo na predsednika podčupana

HRANILNICA IN POSOJILNICA V KAMNIKU - ŠUTNA 22 - LASTNA HIŠA

registrirana zadruga z neomejeno zavezo

Sprejema hranične vloge in jih obrestuje po dogovoru do 5% — Jamstvo presega večkratni znesek vseh vlog.

Življe modernega prototipa. Omo leto se je pod avtomobilski ponesrečile v Zeleni, državah nič manj kot 30.000 ljudi. V zadnjem desetletju so v Ameriki avtomobilske nesreče usmeli okoli 300.000 slovenskih življenj, to je več, nego je Amerika v vseh vojnah od leta 1775 izgubila vojakov. Na prvem mestu stoji Newyork, kjer je bilo ono leto 1200 avtomobilskih nesreč, dodajmo le leta 1899 en sam človek postal žrtev modernega prometa. Predlagam se je na ameriških teleznicah poneverčilo nič manj kot 5000 ljudi. V naslednjem času so železnične prepeljale 453 milijonov ljudi.

Plačevanje davkov z držmi. Dunajska vlada je pred časom dovolila korporativno davkoplăcevanje, ki so bili brez dejavnosti, da amelo plačevanje davkov v držih. Zdaj so dovolili takšno plačevanje davkov tudi na Nizozemskem in Avstrijskem. Iz teh vnaprej si zdaj v Avstriji zmeljajo, da bo prišel na sodni plačevanje davkov v splošno navado. Nekdaj bi bil zet. Kaj, 50 dan. Dan dolgov imate? Bag tam od dote moje sterke ne ostane nič! — Ldo gravi, da bom plačal dolgov?

bilo se ji je, da je včasih z repom udarila po pesku; tudi mi ni ušlo, da se je ena noga stalno manj globoko udirala v peselek; na žalost mi ni moglo ostali prikrito, da psica moje milostive gospe, če smem reči, nekoliko šepa.

Kar pa zadeva konja. Tvojega Veličanstva, vedi, da ko stopam po nekem hodniku med grmovjem, opazim sledove nekega konja. Brž ko zagledam plemenito, majhno kopito fino in vendar močno strelo, pravim sam pri sebi: tu je bil konj čenerskega plemena, ki je izmed vseh najimenitnejše. Saj še niso pretekli štirje meseci, kar je moj milostiljivi cesar prodal celo krdele tega plemena nekemu knezu v frankovski deželi, in moj brat Ruben je bil zraven, ko sta se pogodila, in je pri tem moj premilostiljivi cesar zasluzil toliko in toliko. Ko sem videl, kako so sledovi daleč narazen in enakomerno vsaksehi, sem si moral misliti: Lepo dirja v skok, imenitno, in je samo moj cesar vreden, da ima tako žival, in spominjam sem se bojnega konjija, o katerem je pisano v Jobovi knjigi: »Kopito kopljje zenaljo, drzno poskujuje, nasproti hiti oboroženim. Za strah mu ni in moču se ne umakne. Nad njim zveni tul, šviga sulica in ščit.« (Job, 39, 21—23). In sklonil sem se, ko sem videl, da se na tleh nekaj sveti — tako vedno storim — in glej, bil je kot marmorja, na njem je bila potegnila podkrovje dirajočega konja razo, in spoznal sem, da mora imeti podkrovje iz štirinajstotinoga srebra; moram vendar poznati razo vsakršne kovine, pristne ali nepristne. Prehod med drejem, kjer sem se sprehajal, je bil sedem čevljev visok, in sem ter tja sem videl, da je s palm prah posnet; konj je z repom mahal, sem dejal, in rep je dolg tri čevlje in pol; pod drejem, čigar vrh se je pričenjal nekako pet čevljev od tal, sem videl sveže osmukane listje.

Njegove Hitrosti hrbet jih je moral osmukati; pa imamo konja petnajst pesti visokega; glej tu, pod istimi drevesi majhne kosmičke zlate se lesketajoče grive, in glej, je konj svetlorjavje dlake! Ko stopim iz grmovja, zagledam ob strani v skalovju zlato razo; to razo moraš poznati, sem dejal, in kaj je bilo? Med skalovjem je bil vmes tudi poskusni kamen (zlatarska oslica) in na njem komaj vidna tenka zlata raza, kakor je možiček s povezkom strelje na rumenjakih sedmerih zdrženih provin Holandije ne more potegniti drobneje ne čisteje. To razo je moral konj v teku potegniti s stranicami svoje brzde, ki so se, ko jo dirjal mimo, podrgnile ob ta kamen. Saj pozna vsakdo svoj zavisišči za lepoto, kralj kraljev, vsakdo ve, da bi se najslabši tvoj konj sramoval gristi drugačno brzdo kakor zlato. Tako torej se je dogodilo in če —

»No, pri Meki in Medinič vzklikne Mulej Izmael, sto ti si oči; take oči ti ne bi škodovale, nadlovec, prihranil bi ti celo tropo psov zasedovalcev; ti, policijski minister, bi s takimi očmi dalje videl kakor vsi tvoji biriči in vohuni. No, Filister, z ozirom na tvojo neverjetno bistrovitost, ki nam je bila prav všeč, hočemo milostno ravnati s teboj. Petdeset udarcev, ki si jih pravilno prejel, so vredni petdeset ceškinov, prihranila ti jih petdeset; zakaj zdaj plačaš samo še petdeset v golovini. Potegni svojo moščjo in varuj se v prihodnja norčevati se iz naše cesarske lastnine. Sicer pa ti ostanemo milostno naklonjeni.«

Ves dvor je občudoval Abnerjevo bistroumnost, zekal Njegovo Veličanstvo je bilo s prisego potrdilo, da je spreten dečko; a to mu ni plačalo njegovih bolečin, ga ni potolažilo za njegove drage cekine. Med tem ko je stokajoč in zdihajoč vlekel drugega za drugim iz mošnje, vsakega za slovo še na koncu

Fr. Hafnerja. Prvi načrt odbora je bil ta, da sezida sodelovanjem vse fare novo prosvetno dvorano, ki bo ustrezaša sedanjim zahtevam. Vsa fara je obljubila pomoč, tako da delo ne bo preveč težavnog. Možje in fantje že pridno pripravljajo vse potrebno za zidavo. — Prosvetno društvo v Stari Loki ima svojo podružnico Virnaše — Sv. Duh, ki že nekaj let izvrstno dela. Skoraj na štirinajst dni vprizarja igre, ki vedno privabijo polno dvorano gledalcev. V zadnjem času so ustavili tudi sestojni pevski zbor, ki ima okoli 50 pevcev in bo v najkrajšem času začel nastopati. — Prosvetno delo napreduje. Vrstijo se fantovski in dekliški večeri. — Na pustni torek zvečer ob 8.00 v stari dvorani na Marofu nekaj šaljivih prizorov, nato pa veseloigrarji: »Lesena peč. Za omeh in pošteno veselje bo poskrbljeno, zato pride!

Loški potok. Prosv. društvo priredi v nedeljo, 7. februarja ob 3.00 pop. veseloigrarji. Prijetelji sreča — vabljeni.

Petkovac. Na pustno nedeljo ob 3. popoldne bodo naši fantje nastopili na odru prosvetnega društva v Rovtah s 149 let staro slovensko veseloigrarji »Zupanova Mička«. Igra je zelo zabavna, vstopnina pa bo znižana, zato bo dvorana gotovo polna! — Krajevna kmečka zveza ima dne 7. februarja po prvi matri sejco v dvorani. Udeležite se je vam, ki imate veselje sodelovati pri našem kmečkem pokretu.

Sv. Kriš pri Litiji. Kat. prosvetno društvo predi v nedeljo, dne 7. februarja, ob 3. popoldne v dvorani lepo narodno igro »Domenc. — Vsi, ki ljubite res lepo igro, in vsi prijatelji našega društva toplo vabljeni!

Brdo. Kat. prosvetno društvo nas bo na pustino nedeljo, dne 7. februarja, ob 3. popoldne v druščini dvorani razveselijo z igro: »Velika repeticija, burko v treh dejanjih. Vsi prijatelji poštene zabave vijudno vabljeni!

Radna pri Sevnici. Prosvetni fantovski krožek na Radni je ponovil to nedeljo z velikim uspehom krasno igro »Prevarani upic, pretresljivo sliko sodobne boljševske Rusije. — Pri agitaciji za »Domoljubac se mi sicer ne moremo kosati z drugimi društvom, ker so pri nas razmre drugačne; vendar pa so se mnogi agilni krožkarji z vso vremem lotili raziskivanja dobrega tiska. Kljub temu, da so naleteli pri oranju ledine na mnogobrojne težave in ovire, so vendar s svojo občutljivostjo vredno poštovovalnostjo dosegli, da se je število narodnikov »Domoljubac v naši okolici zvišalo za šestdeset. Vneto si prizadevalo, da bi tudi drugi dobrì čas-

pisi in revije prišle v naše domove. Da razpečajo vsak mesec do 200 »Knjižic, se razume samo po sebi. Srečni so, da morejo delati za naš narod, ki ga hočejo v zamigljnosti današnjih dni obraniti zvestega veri in domovini. — V lepem številu obiskujejo fantje poučna tedenska predavanja. Vidi se, da se zavedajo, da v današnjem času le tisti, ki bo imel jasne in določene pojme v verskih, sozialnih in drugih važnih vprašanjih ne bo zavil s pravimi.

Moravče. Za arečolov v Grobljah smo se pri nas zelo zanimali. Muhača areča je naklonsila članu lantovskega odsaska KA kar dva dobitka. Je to Janez Nakrst iz Preserji. Ena arečka je kupil v Moravčah, eno pa v sosednji fari Brdo, pa je na obe zadel.

Rakitna. Prosvetno društvo vprizori v nedeljo, 7. februarja ob 3.00 pop. Jalenova veseloigrarji »Lesena peč. Ker vsebine igre spominjam na komaj minuloto dobo, bo zelo zanimali. Vabljeni.

Preska. »Burko o ježičnem dohtarjuc ter šaljiv kuplet »Zobozdravnik priredi prosvetno društvo na pustno nedeljo, dne 7. februarja ob 3.00 pop. v svoji dvorani.

Sostro. Prosvetno društvo priredi 7. februarja ob 3.00 popoldne prosvetni večer: Skipočitno predavanje o Španiji. Predava urednik Mirkov Javornik. Vstopnina samo 1. Din. Vabljeni.

Dol pri Ljubljani. Krajevni odbor JRZ vabi vse svoje člane na občni zbor, ki bo v nedeljo, 31. jan. ob 3.00 pop. v društvenem domu v Dolu. Na občnem zboru bo podal politično poročilo podpredsednik okrajne organizacije JRZ dr. Miloš Star. Vse naše zavedene može in fante vabimo, da se omenjenega zборa zolotovitino udeleži.

Craude. Katoliško prosvetno društvo, vabi k uprizoriti veseli burke »Gospoda kmetijas, ki bo 7. februarja ob 3.00 popoldne. Igra je apisal Jerko Stefan, znani prosvetni delavec in igralec. Zato se prav posebno vabimo k veliki udeležbi.

Senčur pri Kršču. Na pustno nedeljo ob 3.00 popoldne priredi naše Prosvetno društvo v dvorani Prosvetnega doma burko »Lumpacij« vabebund. Vsem, ki bi se ta dan radi poštenu veselili in se od sreč naenameli ob burkah treh pustolovcev, prav lepo vabimo, naj pridejo na igro. Vstopnina je obizajna.

Smilhel pri Novem mestu. Prosvetno društvo v Smilhelu in fantovski odsak na Malom Slatniku pripravljata vsem prijateljem za pust veliko zabavo. Na pustno nedeljo ob 3.00 na pustni torek ob 8.00 zvečer bosta dve igri: Finžgarjeva »Vse našec, in Jalenova: »Lesena peč. Za maj-

prsta potehtal, ga je še zasmehoval Snuri, cesarski šaljivec, in ga vprašal, če se njegovi cekini vti obnesejo na kamnu, ob katerem je rjavec princ Abdalla ha preskušal svojo brzdo. »Tvoja modrost si je danes pridobila slavo,« je dejal, »vendar bi jaz še petdeset cekinov stavil, da bi ti bilo ljubše, če bi bil molčal. Toda kako govori preroč? »Besede, ki ti uide, ne ujame noben voz, pa naj bi bil vanj vpreženi tudi širje bežni konji.« Tudi noben hrt je ne ujame, gospod Abner, tudi je ne šepa.«

Ne dolgo po tem za Abnerja bolestnem dogodku se je zopet enkrat sprehajal v zeleni dolini med hribi pred Atlasom. Vprav kakor tedaj tudi zdaj privihra za njim in ga doteče truma oborožencev in načelnik ga nahruli:

»He, dobri prijatelj, ali nisi videl mimo teči Gora, črnega cesarjevega strelnca? Ušel je, ubrati je moral to pot v gorovje.«

»Vam ne morem služiti, gospod general,« odgovoril Abner.

»Ha, ali nisi ti tisti prebrisani jud, ki rjavca in psa ni videl? Le nič se ne izgovarja; tu mimo je moral iti suženj; ali morda še vohaš v zraku vonj njegovega potu? Ali še vidiš sledove njegove bežne noge v visoki travi? Govori, sužnja moramo dobiti; je edini, ki zna s pihalnikom vrabce strelijeti in to je Njegovega Veličanstva najljubše kratekčasje. Govori, ali pa te dam takoj krivo zvezati.«

»Saj vendar ne morem reči, da sem videl, česar nisem videl.«

»Jud, zadnjikrat: kam je tekel suženj? Misli na svoje podplate, misli na svoje cekine!«

»O gorjet! No, če hočete na vsak način, da sem videl strelnca vrabcev, tecite tja; če ni tam, je drugod.«

3

hen denar smeha proveči! Vabljeni! — Za zimske večere pa priporočamo bližnjim čitalnicam v kapelji, dajnjim pa knjižnico, ki je odprt ob nedeljah in praznikih ob 9.00.

Del pri Ljubljani. V nedeljo, dne 7. februarja, vprizori naše prosvetno društvo ob 3.00 popoldne v Društvenem domu veseloigrarji v treh dejanjih: »Sram te bodi, denunciant!« Vse prijatelje naše prosvete vijudno vabimo, da nas v obilnem številu obiščojo. Bog živi!

NAZNANILA

n Duhovne vaje za dekleta ob 13. februarja ob 17. februarja toplo priporočamo. Prostora je do dosti, vendar se takoj priglašate na naslov: Dom Brezmadežne, Maša Loka pri Ljubljani, p. Domžale.

o V nedeljo, dne 14. februarja, na sv. Valentino dan bo na Ovsishah pri Podnartu vsakoletni veliki cerkveni shod. Prva maša bo zjutraj ob 6.00. Ob 10.00 bo pridiga, nato maša pred izpostavljenjem Najavetveščim z blagoslovoma; po maši pa darovanje. Častivci in častivke sv. Valentina, ne zamudite lepe prilike.

n Novi sezni na Vidmu, okraj Kočevje, bodo dne 10. februarja, 3. marca in 26. oktobra vsakega leta.

n Društvo železniških upokojencev v Ljubljani ima dne 14. februarja 1937 ob 2.00 popoldne v hotelu Loyd, sv. Petra cesta št. 7. v Ljubljani, svoj redni občni zbor, na katerega se člani vijudno vabijo.

Tudi kot učenik veruje

Kdo še ni čul imena slavnega Marconijs? Iznašel je brezični brzobjav in je med najboljšimi raziskovalci na polju radijskih valov. Ta vleume je nedavno izjavil časnikarjem: »Znanost ne more pojasmnit vsega, posebno ne največje tajnosti človeškega nastanka in bivanja. Kaj smo? Od kod smo prišli? Kakšen je naš prihod v življenje? Odkar je človek začel misliti, se peča s temi vprašanjami, a vendar so za mnoge učenjake nerešena. S ponosom torej izjavljam, da verujem. Verujem tudi v moč molitve in sicer ne samo kot katolik, temveč tudi kot učenjak.«

Tekma v materinstvu. Lov za rekordi je nekaj pristno ameriškega. Advokat Müller je zapisal pred 10 leti pol milijona dolarjev ameriški matarji, ki bo do leta 1939 imela največ otrok. Za nagrado se poteguje neka Kenny, ki ima deset otrok. Najbolj nevarna je Italijanka Bagno, ki ima isto število otrok. Se drugih tekmovalk je mnogo in vse pričakujeta zadnje leto vsaj dvojčka že ne trojčke. In Amerika sklepata sedaj stavne na mater-magnavolko.

Konji v Južni Ameriki. Prve konje so prijejali v Južno Ameriko Spanci. Ko so se naši Spanci vrnili v domovino, so postigli konje tanak. Ker se za živali niso ni brigali, so pobegnile v stepo in podivljale. Po manjkanju konj je postalo občutljivo, ko so se naselbine pomnožile. Po znanju so zaznali, da se nahaja med Andami in Atlantskim oceanom na 100.000 dnevih konj. Zadell so jih lovili in vsečevali ter uporabljali pri lovih in bojih.

Gospa in služnica. Marička, ali ste osmazili vso medenino? — Da, gospa, razen našega nekita.

Korporal Jim Bimbo ima nalog, da na avijone namesti števila in mu ukažejo: v 7 praznih polih naj namesti števila 11, 12, 13, 16, 17, 18, 19, ne da bi se števila ponovila in da dodo počez in podolgem sešteta 45. Toda prihod avijona ga je zmotil in ni mogel nujiti rešitev. — **Pomagajte mu Vi**, in ce prav rešite, morete dobiti naslednje dobitke:

1. motorno kolo	7. radijski aparat
2. spalnica	8—9. gramofon
3. velika kubinska oprava	10—13. fotografiski aparat
3. Moško ali ženska garnitura perila	14—25. moška čepna ura
5—6. Moško ali žensko kolo	26—40. tonalna lesita
	41—50. slike

500 raznih predmetov in veliko tolažilnih!

Vsek, ki bo posiljal pravilno rešitev, bo dobil po en predmet, tolažilne bombe delili sami.

50 glavnih dobitkov bombe razdeliti pod nadzorstvom javnega notarja.

Odpriemne stroške mora poravnati prejemnik. Ce pošljete rešitev, se nič ne obvezete, le da rešitev pošljete takoj. Pričakite event. znamko za odgovor za vsak primer.

Rešitev pošljite na naslov: „**NOVITAT**“, Zagreb, Strossmayerjev trg 7/9.

Castna beseda! Žulj je izginil s korenino vred.

Bolečina in tečavo pranhajoč v nekaj minutah. Iznašiba, ki dela čudež.

Zulj je grd žebel v Vašem prstu. Ce odreže te njegovo površje, ostane korenina in kmeni, se žulj povrne še hujš, kakor je bil. Sigurni, sodobni, znanstveni nadir pa je ta, da se fulji odstranjanje s korenino vred brez vseke nevarnosti in sicer tako, da svoje bolne noge namotite v vroči vodi, superoksidgeniranimi z malo količino Saltrat Redella. Ta posebno učinkovit kopel za noge omreži tudi najstarejše ter najtrše fulje in trdo kofo. Bolečine takurekoča njenikrat prenehaja. Noge niso več nebole, ne srbitjo in tudi niso vnete ali stekena. In novi čevlji so Vani takoj prikladni. In Vas prav nič ne tiščijo. Zahtevajte še danes v svoji lekarni Saltrat Redell in jutri boste rešeni vseh bolečin na nogah. Hoja Vam bo ukrite...

BREZPLAČNO. Na podlagi posebnega dogovora z izdelovalniki lahko sedaj vsak čitalnik tega lista dobi brezplačno zadostno količino Saltrat Redella. Pisite še danes. Ne pošljite denarja. Naslov: M. Neumann, service 21-F Zagreb, Boškovićeva ul. 44.

Soprog: Kakšna je danes neki kava?
Mlada soprona: Jaz je niem danes skuhala.
Tačka: Jaz tudi ne.
Suzkinja: Oprostite, jaz sem jo skuhala; ali dobra?
Soprog: Tako dobre kave že dolgo nisem pil.

Propagandno nagradno tekmovanje

Umnii kmetovalci in trgovci!

Nadavito si novovrstna lira milne. Še posebnimi novinski izdelki, z nimi bodoce mleči vse svoje zlate pridelke doma. S tem si prizadevale trženje, zato, da je denar. Število Vam za dodelitev dala in izročitevalim, za množje vsega tistega vrata v polju, vino moko, kakor pšenici in polulentni grški. Za pogon milina nadostope vsaka modra motor, ki Vam omogoča da pogovor druga gospodarskih strojev. — Vsemelo se tudi hranilna knjitev v račun Samoprodaje.

Turnešek Stefan
Postali predstavnik
Ljubljana - Alševčeva 24.

Dunajski sejem

7.—18. marca 1937

Tehnični in poljedelski sejem do 14. marca

Veliki srednjeevropski sejem

Razstavljalci iz 19 držav

Nakupovalci iz 72 dežel

Brez potnega vizuma! S sejmsko izkaznico in potativom listom prost prehod v Avstrijo. Ogrski prehodni vizum se dobija s sejmsko izkaznico na meji. Znatno znižana vozuina na jugoslovenskih, ogrskih in avstrijskih železnicah, na Donavi, na Jadranškem morju ter v tračnem prometu.

Pojasnila vseh vrst kakor tudi sejmske izkaznice (po Din 50—) se dobe pri

Wiener Messe A. G. Dunaj VII in pri častnih zastopstvih v Ljubljani: Avstrijski konzulat, Dunajska c. 31

Zveza za tujski promet v Sloveniji (Putnik)

Tyrševa cesta 1

Zveza za tujski promet v Sloveniji (Putnik)

podružnica Hotel Miklič, nasproti glavnega kolodvora.

Ne vidi dobro

A.: »Danes ne vidiš dobro, ker sem pozabil očala doma. Katera je ona ženska, ki sedi tako našmikana pri klavirju?«

B.: »To je moja žena.«

A.: »Oh, oprostite, toda, ali poznate ono grdo gospodino, ki etoji poleg nje?«

B.: »Da, to je moja bci.«

A.: »Oprostite, oprostite, prosim. Toda kdo je neki oni priskuten možkar z dolgimi ušesi?«

B.: »To je vaša slika v zrcalu.«

Štvalni stroji

skoraj novi, pogrezljivi, ki štikajo in štopajo, in kolena več kot polovico cenejša edino pri »Promet«.

Nasproti Krščanske cerkve.

SEJEM
NA VSE CENE V IZLOŽBAH 10% POPUSTA!

1.—15.
FEBRUARJA.

ANT. KRISPER, MESTNI TRG 26
OGLEJTE SI, ČE TUDI NICESAR NE KUPITE!

BUFET NA RAZPOLAGO!

Kakšno vreme bo letos?

Londonski vremenosołvec Smith je napovedal za drugo polovico januarja val mrzav. Februarja bo milo vreme, razen nekaj dni v začetku meseca. Konec meseca bo zopet hladno. Marec bo precej hladen in sredi meseca bodo snežni zameti. Konec marca, za veliko noč, bo zopet lepše. April bo po starini navadi spremenljiv. Na vzhodu bodo hudi viharji. Maj, ki je za Anglijo posebno važen zaradi kronanja kralja, bo prinesel nestalno vreme. Druga polovica maja bo lepa. V juniju bodo prvi dnevi vetrovni, nato pa bo tri tedne lepo vreme. Konec meseca se bo vreme poslabšalo. Lepi in gorki bodo prvi trije dnevi julija, sledilo pa bo nestalno vreme. Avgust in september bosta ne-

navadno topla in lepa. Oktober bo suh, pa hladen. Sličen bo november, medtem ko bo december najmlejši december zadnjih let. Smith trdi, da bo o božiču vladalo poletno vreme.

Za zganjekuhe brinje, flge in slive

dobite v najboljši kakovosti v Javnih skladiščih pri trdki FRAN POGAČNIK, d. z. o. z., Tyrševa (Dunajska) cesta št. 33 v Ljubljani.

Izjava in preklic. Podpisati Kupljenik Andrej, posestnik v Bodeščah št. 5, občajujem in preklicujem, ker sem dne 25. II. 1936 na javni obč. poti rekel g. Pretnariju Andreju, posestniku v Bodeščah, ter njegovemu očetu, ki sem ju začil z nekvalificiranimi izrazji, ter se jima zavhaljem, da sta odstopila od zasebne tožbe.

Bodešče, 3. decembra 1936. Kupljenik Andrej,

Srečolov v Grobljah

V nedeljo, dne 17. jan. se je vršil v Grobljah srečolov z 300 dobitki (300 velikih knjig II. Evh. kongres za Jugoslavijo v Ljubljani 1935). Izbrane so bile številke kakor jih navajamo. Lastniki izbraneh srečk naj se ali osebno oglaše z izbraneimi srečkami v Grobljah, kjer dobitjo knjige — ali pa poštejo izbrane srečke po pošti (najbolje, če rekomandirano). Kdor želi, da mu pošljemo dobitek (knjige) po pošti, naj pošlje na naslov Misijonske tiskarne v Grobljah (p. Domžale) 18 Din za poštino (lahko tudi znamke). Knjiga je namreč težka kot 2 kg in jo je treba razpoložiti kot paket. — Izbrane so bile sledeče številke:

11	3185	6214	10945	13936	18151	20993
28	3313	6278	10966	14118	18160	21052
45	3381	6319	10977	14441	18178	21085
112	3402	6379	11115	14536	18193	21106
123	3753	6380	11116	14580	18352	21174
364	3811	6421	11208	14610	18392	21185
365	3885	6727	11212	14808	18410	21196
372	3908	6874	11286	14829	18482	21245
446	3922	6923	11440	14843	18492	21361
452	4054	6951	11601	14981	18493	21672
826	4101	7079	11614	15027	18494	21766
935	4138	7101	11682	15081	18511	21797
941	4147	7150	11897	15083	18529	21928
1076	4267	7169	11898	15203	18700	21972
1104	4277	7254	11899	15274	18757	22069
1107	4278	7314	11973	15306	18777	22412
1117	4350	7365	11981	15325	18838	22519
1118	4372	7392	12026	15515	18903	22627
1119	4389	7415	12135	15572	18953	22681
1130	4422	7430	12143	15591	18992	22684
1250	4516	7491	12275	15881	19506	22701
1447	4560	7744	12289	16028	19725	22717
1516	4569	7989	12294	16235	19740	22721
1573	4583	8282	12361	16292	19741	22824
1643	4618	8411	12464	16397	19902	22906
1703	4700	8525	12468	16489	20055	22943
1825	4768	8721	12504	16526	20077	23248
1890	4871	8757	12687	16657	20146	23272
1973	4886	8910	12728	16745	20147	23278
2006	5047	9078	12804	17047	20403	23352
2046	5136	9084	12635	17084	20406	23443
2073	5295	9112	12871	17345	20409	23632
2114	5296	9168	12899	17410	20448	23929
2204	5489	9181	13077	17428	20508	24240
2215	5747	9274	13230	17562	20595	24332
2340	5748	9396	13231	17602	20659	24396
2374	5749	9433	13250	17656	20693	24557
2406	5818	9465	13252	17714	20728	24636
2555	5983	9625	13350	17886	20839	24744
2779	6001	9885	13363	17899	20966	24776
2823	6013	10166	13412	18050	20970	24929
2921	6123	10747	13618	18058	20977	24942
3060	6131	10931	13783	18102	20978	

Zobni atelje

JOZE KAVČIČ, dentist tehnik, se je preselil iz Ljubljane v Dolsko Štev. 24 (postaja Laze).

Ordinira: 8—12 in 2—6, tudi ob nedeljah.

Al. Planinšek

Lastniki trgovin, agenture za bančne in kreditne poslovinje v Ljubljani, Beethovnova ulica 14/l, telefon 35-10, vam izposluje vnovčenje terijev in predenarnih zavodov načinkantneje takoj v gotovini.

Izjava. Paternoster Andrej ml. iz Podgorice 36 preklicite in obzaljuje žalitev naprav Jože nežičku Vašemu trgovcu na Pšati glede naznavanja sušmarjev in se mu zahvaljuje, da je odstopil od kazenske tožbe.

Mestna gospodinja v vasi. »Jajca so premajhna, gospodar; goščova sie jih prezgodaj vzei in izgnezd?«

Ugodna prilika!

Damsko voljeno blago, pliš, baržun, čipke in druge vrste manufakture si lahko nabavite takoj s hranilno knjižico članic Zadružne zveze v Ljubljani pri

Oblačilnici za Slovenijo

Ljubljana, Tyrševa 29 (Niša Gospodarske zveze)

Državnim uradnikom nudimo raznovrstno manufakturo v veliki izberi tudi na mesečne obroke.

Pošljite naročnino!

LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI

registr. zadruga z neom. zavezo

LJUBLJANA, Mihališčeva cesta 6,
v lastni palači

obrestuje hranične vloge najugodnejše

Nove vloge vsak čas razpoložljive

obrestuje po 4-5%

V VSAKO KATOLIŠKO RISO SPADA KATOLIŠKI CASOPIS!

Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica ali oglede veje za okrajski Druži. Naročniški »Domoljub« plačuje samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebščine ali prodajajo svoje pridelke ali izdejajo noslov oziroma obrtniki pomočnikov ali valencev in narobe.

Pristojbina za male oglase se plačuje naprej.

Vosek, staro železo

in drugo kovino kupujem. — Fr. Stupica, Že evnina, Ljubljana, Komenskega ul. 4. Dr. Franc Derganci je-niški tehnik, tel. 41. 3628. Ordinacija: 11.—1.

Vinsko trsje

100 sadik Din 75—dobjite v trnici Erman Ivan Gaj, p. St. Janž na Dolenjskem.

Utenca

sprejem za kovačko obrt sekir. — Nastop takoj. Fant mora biti močne postave star 16 let. Vsa storitva pri d-dajišku Matevž Krmelj, sekirni kovač, Log št. 28, pošta Skofja Loka.

Čevljarski stroj

skoraj nov, poceni prodam Naslov v upravi »Domoljuba« pod številko 1548.

Ornata debela

debela nad 50—60 cm, kdor želi prodati veravnost v prve roke po najvišji do sedaj še nepodcenjeni ceni, naj nudi v domislico na upravo »Domoljuba« pod šifro »Orehovina« št. 1653.

Posnemalniki

New-Princ in »Lecta« so res najboljji posnemalniki. Na stotine zahvaljujejo se pri inž. L. Temkin, strokovna tehnička poslovница za mlekarstvo, Zagreb, Vlaška ulica 88 ali pri zastopniku, člem rajonske zastopništve.

Fanta

za kmetičko delo od 16 do 20 let starega sprejme takoj Ivan Marn, Seneberje št. 24 p. D. M. v Polju.

Organist

in obenem občinski taknik se sprema. Prošnje na župni urad, Gorite, Golnik.

1000 Din plačam

ako Vam »Radio Balsam« ne odstrani kurjih odcev, osebil, pravida itd... Ravnost mora vendar izkoristiti po Vašem navodilu in učim se po sigurnem. Torej več primanja vašemu »Radio Balsamu«. Tačno piše med drugim g. Jakob Kralj, župnik v p. Rajhenburg, zahtevašte nov. 10 Din na porazstek 1 londok 18 Din, dve 28 Din, tri 38 Din franko. Vsak londok ima jamstvo dobi se ali

R. Cotić, Ljubljana VII

Kamniška 10 a (Janžava)

»Domoljub« stane 38 Din za celo leto, za inoseljstvo 60 Din. — Dopise in spise sprejema uredništvo »Domoljuba«, naročnino, inserate in reklamacije po upravi »Domoljuba«. — Oglaši se zaračunavajo po posebnem ceniku. — Telefon uredništva in uprave: 29-92, 29-93, 29-04, 29-95, 29-96.

Izdajatelj: Dr. Gregorij Pečjak. — Urednik: Jože Košiček. — Za Jugoslov. tiskarno: K. Cel.